Büyük bir alâka ile karşılanan
Dr. Cemal Zekinin
Evlilik ve Mahremiyetleri
Adlı eserinin hiç mevcudu kalmamıştır. Tenasül bilgi ve terbiyesini, aşkın fizyolojisini bütün inceliklerile anlatan (500 sahifelik) bu pek kıymetli eser yeniden basılıyor.
BEKLEMENİZİ tavsiye ederiz.
İnkılâp Kitabevi (Satış merkezi).

Cumhuriyet
20 nci yıl sayı: 6813
İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290
Sa'ı 3 Ağustos 1943

BİR KOCANIN
BAŞINA GELENLER
Çeviren: Vâlâ Nureddin Vâ-Nû
Bu romanı okuyacaklar, servet ve ihtiras düşkünü züppe bir kadının, müteşebbis fakat ihtirassız bir erkeği ihtişama ve servete nasıl sürüklediğini ve sonunda nasıl bedbaht ettiğini öğreneceklerdir.
100 Krş. ARİF BOLAT KİTABEVİ

İDARE

Sicilya Harbi Son Safhaya Giriyor

Müttefikler dün umumî taarruza geçtiler

Yeniden birçok şehirler zaptedildi — Napoli'ye ağır bir hava hücumu yapıldı — Donanma sahilleri dövüyor

Londra 2 (B.B.C.) — Sicilya muharebesinin son ve kat'î devresi başlamıştır. Bugün Müttefik orduları bütün cephe üzerinde umumî taarruza geçmişlerdir.

Doğuda Katania kesiminde, sekizinci ordu Alman esas müdafaa hattına karşı hücumlarında İstaria ırmağının şimalinde köprübaşları kurmağa muvaffak olmuştur. Taarruzdan evvel Montgomery sekizinci orduya hitaben bir günlük emir neşretmiş ve şöyle demiştir:

«Sekizinci ordu erleri, bize tevdi edilen vazifeyi ifaya devam ediyoruz. Almanları kat'î surette Sicilyadan atacağız. Cesaretle ilerliyelim, uğurunuz açık olsun!»

Merkez kesiminde Kanadalılar şiddetli mukavemete rağmen Almanlar tarafından kuvvetle tahkim edilmiş olan Ragalbuto şehri istikametinde ilerlemektedirler. 7 nci Amerikan ordusu yeniden üç şehir zaptetmiştir. Kara harekâtına iştirak eden hava kuvvetleri adadaki mühim merkezleri Adrano, Bandazzo, Milazzo Paterno'yu şiddetle bombalamışlardır.

Mihverin halen Sicilyada Etna yanardağının etrafında bulunan müdafaa cephesi 100 kilometre uzunluğundadır. Messinaya cenubdan sekizinci ordu 100

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Sicilyada ağır bir Müttefik topu mevzie götürülüyor

Mühendis mektebinde tören

Dünkü merasimde İstiklâl marşı dinleniyor — Solda yeni mezunlar Vekillerimizle bir arada

Mektebin 60 ıncı yıldönümü dün törenle kutlandı

Nafıa ve Maarif Vekilleri birer nutuk söyledi, mezunlara diplomaları verildi

İstanbul Yüksek Mühendis okulunun kuruluşunun 60 ncı yıldönümü dün merasimle kutlanmış ve bu sene okulu bitirenlere de diplomaları verilmiştir.

Bu merasimde Nafia Vekili Sırrı Day, Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Millî Müdafaa Vekili General Ali Rıza Artunkal ve birçok davetliler bulunmuştur.

Okul müdürü, Mühendis mektebinin 1883 senesinde o zamanki Nafia Nazırı Hasan Fehmi Paşa tarafından kurulduğunu söylemiş ve salonda hazır bulunan ilk mezunlardan 80 yaşını mütecaviz mühendis Osman ve İrfanı huzuruna takdim etmiştir. Bu güzide mühendisler, hürmetle selâmlanmış ve alkışlanmıştır. Okul 60 senede 1096 mezun vermiştir.

Bundan sonra Nafia Vekili Sırrı Day söz alarak demiştir ki:

«— İnkılâbımız tamamen teknik ve ilme dayanan bir inkılâbdır. Mühendisler ve doktorlar inkılâbın ön plânında yer aldılar. Mühendislik Reisicumhurumuzun yüksek takdiri, Maarif Vekilinin hizmetlerile büyük başarılara ulaşacaktır. Reisicumhurumuzun ve Millî Müdafaa Vekilimizin teftişlerinden de öğrendiğimize göre ordumuzun mühendislik sayesinde çok ileriye gittiğini arzederim.»

Bilâhare Maarif Vekili Hasan Âli Yücel mühendisliğimizin ilk devirlerini anlatmış ve demiştir ki:

«— Bugün vatanımızın her köşesinde köprü olarak, bend olarak gördüğümüz şeyler tekniğe verdiğimiz ehemmiyettir. Ceddimiz Erzurumda top döktüler, Viyana kapılarını dövdüler.»

Vekil, Mühendis mektebinden mezun olanların miktarının artışını rakamlarla izah ettikten sonra: «Biz vatan üstünde fabrikalar istiyoruz, köprü istiyoruz. Yalnız yerin üstünde değil, yerin altında da bir vatan istiyoruz. Biz gökte de bir vatan istiyoruz. Oradada gezmek istiyoruz. Millî Şefin dediği gibi ilk kademede 6000 mühendis isteniyor.

(Arkası Sa. 3, sütun 6 da)

Harb suçluları

Harb sonunda Demokrasiler tarafından Mihverciler hakkında tatbik edileceği ileri sürülen muameleler arasında, bellibaşlı faşist ve nazi şeflerinin tutularak milletlerarası bir mahkeme önünde sorguya çekilmeleri ve cezaya çarpılmaları bahsi de ötedenberi sık sık duyuluyordu. Mussolini istifa ettikten sonra bu bahis tazelendi. Şimdiki halde bir yere kapatıldığı söylenen Duçenın Müttefiklere teslimi için mütareke şartlarına madde konacağı, kalbur üstü gelen diğer faşistlerin de bu akıbetten kurtulamıyacağı ısrarla tekrar ediliyor. Bu gibi adamlara herhangi bir çıkış kapısı bırakmamak maksadile bazı tarafsız devletlere notalar verildiğini de biliyoruz.

Hâdiseyi devletler hukuku çerçevesinden incelemeğe kalkmakta hiç bir fayda olmasa gerektir. Geleneklerin arka arkaya devrildiği bir sırada, devletlerarası münasebetlerini müsbet hukukun en nazarî bir yapısı sayılan bu ilim şubesile aydınlatmıya çalışmak boşuna zahmet olur. Düne kadar bellediğimiz devletler hukukuna indirilen ilk darbe, harb suçlularının galibler tarafından sorguya çekileceği iddiası da değildir. Gerek geçen harbde, gerek bu harbde dövüşen milletler devletler hukukunu hiçe sayan öylesine keyfî hareketlerde bulundular ki artık devletlerarası bir hukuk veya hukuktan söz açmıya imkân bile kalmadı.

Burada bu hâdiseyi ancak reel şartların gözlüğile tetkik etmekten bir fayda umabiliriz.

Harb suçlularını cezaya çarpmak istiyenler, ilkin, harbi şahısların açtığına, sonra da, o şahısların ceza görmekle bundan böyle başkalarının kolayca harbe karar veremiyeceklerine inanıyorlar.

Eğer bu mütalea doğru olsaydı, yukarıki iddiaya, hatta yarının mağlûbları bile seve seve katılırlardı. Çünkü bir millet harbde yenilip bozguna uğradığı zaman, kabahati umumiyetle başındakilerde bulur. Hükûmeti başkaları idare etseydi neticenin daha iyi olabileceğini, yahud harbin önlenebileceğini farzeder.

Halbuki halkın bu tenkid edici görüşü, o anda içine yuvarlandığı kötümser şartlarla ilgili bir ruh haletinden başka bir şey değildir. Ayni halk başka şartlar altında yaşarken, başındaki adamlarla öğünüyor, onları tanrı mertebesine yükseltmekten çekinmiyordu. Hiç bir ferd, kendi isteğile halk nazarında tanrılaşamıyacağı gibi, gene hiç bir ferd kendi keyfile milyonluk kütleleri harbe sürükliyemez. Bunun tersine inanarak muayyen ferdlerin cemiyet iradesi üzerinde bu derece tesirli bir rol oynıyabileceğini kabul etmek, yüz yıllık bir tarihi olan sosyoloji ilmini toptan inkâr etmek olur. Ferdler, ruhî yapılışlarındaki istidada göre cemiyetin sadece bir ifade vasıtasıdırlar. Harb zamanlarında harbi seven, sulh zamanlarında uysal ve barışçı adamların iş başında bulunması, cemiyetin zamana göre değişen ihtiyaclarından doğar. Bu itibarla harbi hazırlıyan da çıkaran da ferd değil, sosyal şartlardır.

Harbe sebebiyet veren ferd olmadığına göre, ferdi cezalandırmakla yarınki

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3. sütun 4 de)

Ploesti bombardımanı

Harb tarihinin kaydetmediği en ağır hava akını oldu

175 Amerikan uçağı Rumen petrol sahasına 300 ton bomba atarak büyük yangınlar çıkardılar — 36 uçak düşürüldü

Rumanyada Ploesti petrol mıntakasından bir bölge ve bir Amerikan liberator filosu

Kahire 2 (a.a.) — 175-200 Amerikan Liberator uçağı çok alçaktan, ağac yüksekliğinde uçarak Rumanyada Ploesti petrol tarlalarına tarihin şimdiye kadar kaydetmediği en müthiş taarruzu yapmışlardır. Öğleden sonra saat 2 de uçaklar petrol bölgesi üstünde görünmüş ve bir dakika sonra bombalar gürlemeğe başlamıştır. Muazzam bir alev tabakası bütün bölgeyi derhal kaplamıştır.

Amerikn uçakları Akdeniz üstünde gidiş ve dönüş 3200 kilometre katetmek suretile uçarak havacılıkta kaydedilen şimdiki terakki devrinde fevkalâde bir rekor teşkil etmişlerdir. Avrupada Müttefik taarruzlarına en mühim hedeflerden birini teşkil etmesi lâzım gelen Ploesti'yi Liberator uçaklarına binmiş 2000 e yakın Amerikan tayyarecisi bombalamıştır. Bu 2000 tayyareci şimdi muvaffak oldukları akını yapmak üzere hususî surette talim görmüşlerdir.

Hedefler üzerine 300 ton bomba atılmıştır. 50 düşman uçağı düşürülmüş ve bizim 20 bomba uçağımız üssüne dönmemiştir.

Ploesti ekseri halkı petrol tasfiyehanelerinde çalışan 100,000 nüfuslu bir şehirdir. Rumanyanın petrol istihsalâtı % 98 buradadır. Ve günlük 180,000 ton petrol elde edilmektedir.

Askerî mütehassıslarının hiç bir mubalâğaya kapılmamak suretile yaptıkları hesaba göre, Almanlar, bundan sonra Rumanyadan aldıkları petrol miktarının üçte birinden mahrum kalacaklardır.

Alman tebliği

Berlin 2 (a.a) — Takriben 125 dört

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Mussolini'yi saklıyacak olanlarla

Büyük Britanya, bütün kudret ve vasıtalarile mücadele edecek

Londra 2 (B.O.W.) — Hariciye Nezaretinin tebliğidir:

İtalyanın yeni vaziyeti dolayısile, maruf faşist Mussolini ile harb cinayeti suçlularından olan diğerlerinin, bitaraf ülkelere sığınmak teşebbüslerine karşı, Büyük Britanya hükûmeti, Birleşik Amerika ve Sovyet hükûmetlerile bir istişare yaparak bu gibilere melce temin edilmemesi için muayyen bazı tarafsız memleketlere bir «ihbar» yapılmasına karar vermişlerdir.

Bunun neticesi olarak, Büyük Britanya hükûmetinin Ankara, Bern, Buenos Aires, Lizbon, Madrid, Stockholm ve Vatican'daki mümessillerine, bulundukları memleketlerde bu hususun temini için lâzım gelen temasları yapmaları hakkında talimat verilmiştir.

İtalyanın yeni aldığı vaziyet dolyısile,

(Arkası Sa. 3, sütun 4 te)

Almanlar Mius'ta taarruza geçtiler

Berlin askerî mahfillerine göre Kızılordunun yaz taarruzu hiç bir netice vermedi

Ruslar Zneveskaya şehrini aldılar

Berlin 2 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Mius cephesinde tarafımızdan yapılan bir taarruz neticesinde yeni arazi kazancları elde edilmiştir. Hâkim dağlık bir mevzi hücumla zaptolunmuştur. Sovyetler insan ve malzemece bilhassa ağır kayıblara uğramışlardır.

Orel'in cenub batısında bolşeviklerin mühim tank ve uçak kuvvetlerile yaptıkları taarruzlar kanlı kayıblarla geri püskürtülmüştür. Bu arada bir çok düşman tankları tahrib edilmiştir. Hava kuvvetlerimiz savaş ve hücum uçaklarile başlıca faaliyet merkezlerine müdahale etmişlerdir. 6 nakliye trenile bir zırhlı trene isabetler kaydedilmiştir.

Kandalaşka cephesinde Alman bombacıları sık bir ormanda yolunu kestik-

(Arkası sahife 3. sütun 2 de)

Sovyetlerin merkez cephesi kumandanı General Zukof

İtalyaya yeni ihtar!

"Size Mussolini ihanet etti, şimdi de Badoglio ediyor — Artık kuvvetlerimiz harekete geçmiştir,,

Şimalî İtalyada kargaşalıklar devam ediyor - Mussolini'nin yeğeni Milâno'daki çarpışmada öldü

Londra 2 (a.a.) — Cezayir radyosu bu akşam atideki ihtarı İtalyan milletine yaymıştır:

«Yakın zamanda Müttefik kuvvetler anavatanınızda çarpışacaklardır. Vaziyetimiz açıktır. Şiddet ve cesaret üzerine müesses rejimler sökülüp atılmalıdır. Bu nokta üzerindeki kararımızın değişmesine imkân yoktur. Fenalığa matuf kuvvetlerin kayıdsız şartsız tesliminde musırrız. Mussolini size ihanet etti. Şimdi ise Badoglio size ihanet ediyor. Kararınızı beklemek için durduk. 8 gündür İtalyan milletinin bu kararını beklemekteyiz. Kuvvetlerimiz harekete geçti ve onlara karşı koymak imkân haricindedir. Artık kapılarınıza geldik ve ilerideki harekâtımızda size harbin feci hakikatlerini tattıracağız.»

Milano, Bologne ve Florance'da kargaşalıklar devam ediyor

Berne 2 (a.a.) — Öğrenildiğine göre, İtalyada halk, Müttefik uçaklarının şiddetli bombardımanlarına yeniden başlıyacakları hakkında başkumandan Eisenhower'in yaptığı tavsiyeye uyarak bulunduğu mahalleri terketmek üzere acele etmektedir. Fakat İtalyan şimendifer işçileri ellerinden geldiği kadar grev yaptıklarından bu kaçış ağırlaşmaktadır.

Bologne ve Florance'dan verilen emirlere itaat etmiyen erleri tevkif etmek üzere acele Milano'ya gönderilen Karabineri kıt'aları cuma ve cumartesi günü nümayişçilerle birleşmişlerdir. Bununla beraber hükûmet makamları tenkil hareketini kuvvetlendirmeğe, daha başka sivillar tevkif etmeğe muvaffak olduğundan yapılan nümayişler şiddetini kaybetmiştir.

Hapisanelerin baskınla zaptedildiği ve

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

İtalyan mukadderatını idarede çok büyük müşkülât içinde bulunan Başvekil Mareşal Badoglio

MAHSUL fiatları düşüyor

Çukurovada buğday satışları serbest bırakıldı, buğdayın kilosu 25 - 33 kuruş arasında satılıyor

Adana 2 (Hususî muhabirimizden) — Hükûmetin kararı gereğince 1 ağustostan itibaren Seyhanda buğday satışları serbest bırakılmıştır. Hükûmet hisselerini tamamen ödiyerek vilâyetten vesika alanlar geri kalan mahsullerini piyadada serbest fiatlarla satabileceklerdir.

Bugün borsada serbest muamele olmamıştır. Ancak borcunu tediye eden bazı tacirler buğdaylarını kilosu 25 ilâ 33 kuruştan satmaktadır.

Belediyenin, Ticaret Vekâletine müracaati üzerine Toprak Mahsulleri Ofisince şehir ihtiyacı için buğdayın kilosu 45 kuruş yerine 26 kuruştan verilmesi kabul edilmiş ve bugüne kadar 600 gramı 30 kuruştan satılan ekmeğin 18 kuruşa satılması imkânı hasıl olmuştur. Bu suretle halk ve memur ekmekleri fiatlarındaki ikilik ortadan kalkmıştır.

Ofis, şehir nakliyatında çalışan arabacılara 40 kuruştan verdiği arpayı 21 kuruştan, 41 kuruştan sattığı yulafı 22 kuruştan verecektir.

Şehrimizde sebze fiatları da ucuzlamıştır. Belediye, pek yüksek olan lokanta tarifelerini bu ucuzlukla mütenasib olarak ayarlıyacaktır.

Toprak Mahsulleri Ofisi arpa ve yulafı 21 kuruşa satacak

Ankara 2 (a.a.) — Öğrendiğimize göre Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından resmî dairelere ve müesseseler haricinde halk ihtiyacı için 40 kuruşa satılan arpa ve yulafın fiatı 1 ağustos 1943 ten itibaren resmî daireler ve müesseselere olduğu gibi 21 kuruşa indirilmiştir.

Hâdiselerin peşi sıra

Adalar denizinin anahtarları

Oniki adalar — Girid

Giridi, sevkülceyşçiler, Karadenizin kapısı ve Balkanların kilidi olan Selâniğin anahtarı sayıyorlar. Adanın Hanya limanı, Yunan yarımadasından yüz kilometre (on dakikalık hava uçuşu) mesafededir. Bingazi kıyıları Mihver kuvvetlerinin işgali altında bulunduğu zamanlarda, Girid adasının İskenderiyeden 600 ve Kıbrıs adasından 800 kilometre mesafede bulunması yüzünden, onlar, bu sayede, şarkî Akdenizi kontrolları altında bulunduruyorlardı.

Anglo - Saksonlar, Bingaziyi ellerine geçirdikleri için, Giridi de işgal edebilirlerse, Adalar denizinde ve İyonyen denizinde, hava hakimiyetini, kendi lehlerinde çevirmeğe muvaffak olabilirler ve bu da, eğer Balkanlara hücum etmek niyetinde iseler, kendileri için ileri bir basamak olur.

***

Girid, bir işgal teşebbüsü karşısında ne vaziyette bulunuyor?

Giridin mesahası, Korsika adasından biraz noksandır. Ada, şarktan garba doru 250 kilometre, şimalden cenuba doğru genişliğine 25 ile 50 kilometre arasındadır. Girid, jeolojik tesirlerle birbirine bitişmiş, dört kalker adanın birleşmesinden husule gelmiş bir dağ kalesidir. Dağlarının irtifaı 1500 ile 2500 metre arasında ve mail satıhları, cenubda daha sarp olmak üzere, karışık teşkilâtlıdır.

Girid, eski zamanlarda, bir deniz uğrağı olduğu için, limanlarının adedi 160 kadardır; fakat bu limanların hemen hepsi, pek de fırtınalardan masun yerler olmadıkları gibi fena teşkilâtlıdır. Bundan dolayı, buraya, asker çıkarması kolay değildir.

Anglo - Saksonlar, Mısırdaki üslerinden hareket edince, önlerine, cenubî Giridin cenub sahillerinde ve adanın şark kısmında Mesala ve Hiyerapetra kumsalları çıkar. Kıbrıs üssünden hareket eden kuvvetlerini Giride geçirebilmek için de evvelâ, Oniki adayı zaptetmeğe, hiç olmazsa felce uğratmağa mecburdurlar.

***

Giridin bugünkü müdafaa vaziyeti, eskisine benzemez. Mihver, iki senedenberi adayı tahkim etmeğe gayret etmiştir. Hatta, sevkülceyş yollarını da çok ıslah eylemiştir. Bu sayede, ateşi temerküz ettirmek ve ihtiyat kuvvetlerini fyadalı surette kullanmak için herşeyi hazırlamıştır.

1941 de Girid muharebeleri, tayyare meydanı ele geçirmek muharebeleri idi. 1943 muharebeleri için, tam harb şeraiti içinde cereyan edecek muharebeler olacaktır.

Oniki ada

Klasik coğrafya kitabları Sporad toplu adalarının, Adalar denizi cenubundaki on ikisine: Dodekanez (Onikiler) ismini veriyor. Halbuki bu isim hakikate tevafuk etmiyor; çünkü küçüklü, büyüklü olan bu adaların sayısı otuz kadardır. Bütün bu adaların mesahası 3000 kilometre murabbaı, nüfusu da, ekserisi Rum olmak üzere 120,000 kişidir.

Bu adalar, 200 kilometre uzunluğunda ve 150 kilometre genişliğinde mustatil şeklinde bir deniz sathını işgal ediyor. Bu mustatilin şark kenarı, Türkiye kıyıları yakınlarında ve cenubu garbî köşesi de Yunanistandan yüz kilometre mesafededir.

Bütün bu adalar şekilsiz, kayalık yerlerdir. Önlerindeki denizler de kayalarla doludur. Bu adaların sevküecyş kıymeti, Adalar denizinin cenubunda bulunmalarından ileri geliyor. Bunların, Pelâponez yolunda cereyan edecek bir taarruzu önlemek hususunda tedafüî ehemmiyetleri vardır.

Bu adalardan Kayos - Karpatos - Rodos müsellesi, toplu adaları, cenuba doğru bir müdafaa cephesidir. 150 kilometre şarkta bulunan Kastelroso adacığı da, Kıbrıs ve Yakınşark istikametini gözleyen bir ileri mevzii andırır.

Kıt'alararası hava seferleri, bu toplu adaların sevkülceyş kıymetine, yeni bir kıymet eklemiş bulunuyor. Avrupa payitahtlarını Uzakşark ve Okyanusa bağlıyan nakliye tayyareleri, Oniki ada semasında karşılaşırlar.

Şimdi ise, bu adaların, bugünkü harbde, şarki Akdenizdeki askerî harekât için elde bulunmasını icab ettiriyor. Bu adalar, Türkiyenin malı idi ve İtalyanlarla vukua gelen Garb Trablusu harbi neticesinde, 1912 senesinde İtalyanların eline geçti.

***

İtaylanlar, son otuz senede, bu adaların tedafüî teşkilâtını vücude getirdi ve bazı adalarda deniz tayyare üsleri ve tahtelbahir üsleri kurdu. Bunların içinde en mühimleri Rodos, Porto - İsagos, Leros, Astropalyadır.

Anglo - Saksonların, On iki adayı zaptetmeğe çalışacakları tahmin olunuyor. Onlar, bu adaları, belki de Giridden daha kolay zaptedebilirler. Kıbrıs hareket üssü, Rodostan 400, Kastelrosodan 260 kilometre mesafededir.

Giridin de, bu adaların da zaptı, kahir bir hava - deniz faikiyetine bağlıdır.

***

Çocukların hayatî gıdası
HASAN
YULAF ÖZÜ
VİTAMİN ve KALORİ
itibarile en mükemmel olanıdır. Çocukların çabuk yürümelerine, kolay diş çıkarmalarına, sıhhatli ve çok gürbüz olmalarına yarar.
PİRİNC ÖZÜ, PATATES ÖZÜ, TÜRLÜ ÖZÜ ve NİŞASTASI ayrı ayrı kuvvet ve afiyet kaynaklarıdır.

Almancadan Türkçeye
ve Türkçeden Almancaya tercümeye muktedir, almanca ve türkçe seri daktilo yazan, ayni zamanda iyi fransızca ve ingilizce bilen Türk bir bayan iş aramaktadır. (N.A.) rumuzile İstanbul 176 posta kutusuna yazılması.

OYUN ve EĞLENCE
Bu sayısile şatranca başlıyor.
10 uncu sayısı çıktı.
20 büyük sahife 20 kuruş. İstanbul posta kutusu 657

NİŞANTAŞI, ÇINAR CADDESİ — HUSUSÎ
KIZ—ERKEK—YATILI—GÜNDÜZLÜ
ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ
İLK—ORTA—LİSE
Öğretim ve eğitimdeki ciddiyetimiz sınav neticelerile sabittir. Kayıdlara ve bütünleme sınavlarına 13 ağustosta başlanacaktır.
Hergün saat 9 dan 17 ye kadar müracaat edilebilir. Telefon: 80547.

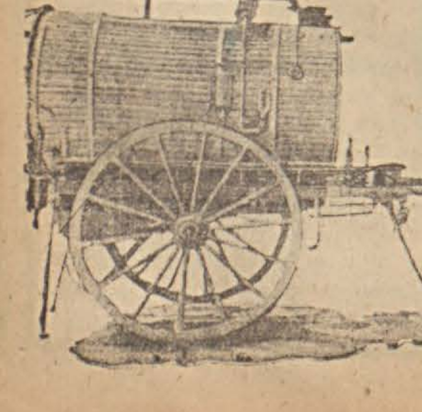

Resmî daire ve müessesatla Belediye ve fabrikaların nazarı dikkatine:
Fabrikamızın yapmakta olduğu
Seyyar ETÜVLERDEN
halen mevcudumuz bulunduğu ve sipariş almakta olduğumuzu sayın müşterilerimize arzederiz. Galata Perşembepazarı No. 3
İstanbul Çelik Eşya Fabrikası
NUH BABAN ve ORTAKLARI
TEL: 40294

Şehir haberleri

Floryada 3 kişi boğuldu

Fenerbahçede de bir genc boğulurken kurtarıldı

Evvelki gün Floryada üç boğulma hâdisesi olmuş, Fenerbahçede de bir genc boğulurken güçlükle kurtarılmıştır.

Karagümrük orta mektebi talebesinden Şükrü Sayın adında bir genc, Florya açıklarında denize girmiş, fakat iyi yüzme bilmediğinden boğulmuştur.

Remziye adında genc bir kız da Florya ile Çekmece arasında yüzerken boğulmuştur.

Ankara Sıhhiye memurlarından Zeki de 11 yaşındaki kızı Güngör'le birlikte Floryaya gitmiştir. Baba kız, sahile yakın bir yerde yüzerlerken Güngör, bir aralık babasından uzaklaşarak boyunu geçen bir yerde yüzmek istemiş, fakat kuvveti kesilerek boğulmuştur.

Bürhan Özkardeş adında bir genc de iki arkadaşile Fenerbahçede kiraladıkları bir sandalla açıkta denize girmiştir. Fakat iyi yüzme bilmiyen Bürhan dalıp çıkmağa başlamıştır. Bu vaziyeti gören arkadaşlarının ve civarda bulunanların yardımile Bürhan muhakkak bir ölümden kurtulmuştur.

Vekillerin tetkikleri

Şehrimizde bulunan İktısad Vekili Fuad Sirmen dün Mıntaka İktısad Müdürlüğünde meşgul olmuş ve Sümerbank İstanbul şubesinde tetkikler yapmıştır.

Münakalât Vekili Ali Fuad Cebesoy da İzmir hattı ve liman tesislerini tetkik etmek üzere İzmire gitmiştir.

Ekmeklik un işi yoluna girdi

Toprak Mahsulleri Ofisi, şehrin ekmeklik ununun tedarik ve tevzii işini yoluna koymuştur. Plâtin şilebinden sonra Aydın şilebile gelen buğdayın da boşaltılmasına başlanmıştır.

Şimdilik İstanbulda ekmeğin yüzde 70 buğdayla çıkarılmasına devam edilmektedir. Henüz Ankaradan ekmek için tamamen buğday kullanılmasına dair emir gelmemiştir. Fakat bu emir beklenmektedir.

Plâtin motörü batmadı

Sümer vapurunun Karadenizde Ereğli açıklarında Plâtin isimli bir motöre çarparak batırdığı yazılmıştı. Sümer vapuru kaptanından aldığımız bir telgrafta motörün batmadığı bildirilmiştir.

Adliyede bir terfi

İstanbul Üçüncü Ticaret mahkemesi azasından Âmil Artus; Adliye Vekâletince mümtazen terfie lâyık görülerek, aslî maaşı elliden yetmiş liraya çıkarılmak ve bu suretle iki derece birden terfi ettirilmek suretile, İstanbul Onuncu Asliye Hukuk mahkemesi hâkimliğine tayin olunmuştur. Yeni işine başlıyan Âmil Artus, İstanbul Üniversitesini bitirdikten sonra Lausanne Üniversitesini de tekmillemiş, orada doktora imtihanı vermiş genc ve kıymetli hâkimlerimizdendir. Evvelce bir müddet de İstanbul icra hâkimliğinde muvaffakıyetle çalışmıştı. Yeni işinde başarısının devamını temenni ediyoruz.

Çengelköy fakirleri menfaatine müsamere

Cumhuriyet Halk Partisi Çengelköy ocağı himayesinde fakirler menfaatine Çengelköy Yeşilpark gazinosunda bu cumartesi günü akşamı bayan Hamiyet, Salâhaddin Pınar ve Necati Tokyayın iştiraklerile fevkalâde bir müsamere verilecektir.

Kahve tevziatı başladı

İnhisarlar İdaresi, ağustos, eylûl, birinciteşrin ayları istihkakı için bakkallara, ihtiyaca yetecek kadar çekirdek kahve tevzi etmiştir. İstihkak sahibleri bugünden itibaren, ellerindeki fişlerle nüfus başına yüzer gram hesabile arzu ettikleri bayilerden kahvelerini alabileceklerdir.

Üç ay sonrası için yüzer gram olarak tesbit edilen kahve istihkakı artırılacaktır. Memleketimizde bu şekildeki tevziat için bir senelik ihtiyacı karşılıyacak kadar kahve stoku mevcud olduğu tesbit edilmiştir.

Altın fiati

Altın kıymeti hafta başından itibaren tekrar yükselmeğe başlamıştır. Dün bir Reşad altını 3090 ve 24 âyar külçe altının gramı 411 kuruştan muamele görmüştür.

Fennî bahisler

Asrımızın mühim bir keşfi

Yazan: Profesör **Salih Murad Uzdilek**

Hyott adlı bir genc Amerikalı, pek pahalı olan fildişi bilârdo bileleri yerine bir madde ararken 1868 senesinde, bir tesadüf eseri olarak, sellüloidi keşfetmişti. Sonradan bunun sun'î diş olarak kullanılabileceğini gösterdi. Hyott'un 1872 senesinde kurmuş olduğu bir şirket pek sert ve yanmıyan bu sentetik maddeye kullanılacak yerler bulmağa çalıştılar. Sellüloid üzerinde yaptıkları tadillerle bunun sinema ve röntgen filmlerin imalinde kullanılacağı keşfedildi.

Bu kumpanya şeffaf sellüloid filmleri meydana getirmekle sinema endüstrisinde mühim bir çığır açmış oldu.

Sellüloid Hyott'tan 20 sene kadar evvel Schönlein adlı bir Alman kimyageri tarafından keşfedilmiştir. Bu adam pamuğu azot ve kükürd asidleri mahlûtile muamele ederek nitroselluz dediğimiz barutu keşfetmişti. Birkaç sene sonra bu barutun eter veya alkolde inhilâlile kolodiyon denilen bir mahlûl meydana geldi. Açık küçük yaraları kapamak üzere kullandığımız bu maddeyi Hyott sellüloid için esas olarak kullanmıştı.

Birleşik Amerika Cumhuriyeti her sene mühim plâstiklerden biri olan sellüloidden 5000 ton çıkarıyor. Maruf Dupont müessesesinin çıkarttığı plâstik maddeye pyrolin ve Hyott kumpanyasının bulduğu selluz nitratına Amerith deniyor. Kodak fotoğraf fabrikası da selluz asetatından tenite adlı film yapmaktadır.

Ondokuzuncu asırda plâstikler üzerinde mühim denebilecek tecrübeler ve keşifler yapılmamıştı. Gerçi Perkes adlı bir İngiliz nitroselluz barutundan bir takım eşya yapmışsa da bunlar piyasada revaç görmemişti.

1904 senesinde, bir tesadüf eseri olarak, süt kazanından plâstik çıkarılıncıya kadar bu endüstri ileri gidememişti. Bu halde plâstikler Yirminci asrın malıdır.

Plâstikteki mühim keşiflerden biri olan bakelit 1909 da meydana geldi. Aslan Belçikalı olan kimyager Leo Baekeland, New-York'ta şellak yerine kullanılabilecek bir madde ararken bir plâstik bulmuştu. Fenol ile formoldehidin karıştırılmasile meydana gelen bu maddeye kâşifinin ismine izafetle bakelit dendi. Bu kimyager bu maddeyi gramofon plâklarını kaplamak için aramışsa da som halini aldıktan sonra tekrar eritilemediğinden dolayı maksadına varamadı. Fakat elektrik izolâsyon kabiliyetinden dolayı elektrik endüstrisinde taammüm etti. Bakelitin keşfi tarihile 1919 senesi arasında, 1911 senesinde, yeni bir tek plâstik keşfedildi ki o da selluz asetatıdır. Fakat 1919 dan sonra bu vadide o kadar çok keşif yapıldı ki bunları burada sıralamak imkânsızdır.

Son on iki sene içinde plâstikler mahsulü 100 de 650 artmıştır. Hayret verici bu büyüme çelik endüstrisinin ilk devrile kıyas edilebilir. Çelik endüstrisinde olduğu gibi plâstik endüstrisi de muayyen bir takım hatvelere ayrılıyor. Bu işle uğraşan fabrikalardan ancak bir kaçı işi başından sonuna kadar çıkarırlar. Bunların çoğu şu dört umumi gruptan bir veya daha ziyadesile uğraşır

(1) Plâstiğe aid esas malzeme. kimyasal ecza, odun tozu ve mika gibi maddeler.

(2) Bu esas malzemeyi reçineler ve plâstik kalıp tozlarına çeviren fabrikalar.

(3) Kalıp tozlarını ısı, basınc ve metalik kalıblarla bilfiil plâstik haline çevirenler.

(4) Plâstik tabakalar, çubuklar ve tüpleri hususî şekillere sokan veya reçineleri kaplama, boya, lâke, yapışkanlar veya cilâ verenlere çeviren fabrikalar.

Plâstiklerin pek cazib olan yeni tatbik sahalarını diğer yazılara bırakıyorum.

Prof. Salih Murad UZDİLEK

Devlet Demiryolları U. Müdür muavinliği

Sekiz senedenberi Devlet Demiryolları maliye ve muhasebe dairesi reisliğini yapmakta olan Vehbi Çoker'in yeni ihdas olunan umum müdür muavinliğine terfian tayin edildiğini memnuniyetle haber aldık.

Vehbi Çoker, Mülkiyeden mezun olduğu 327 yılından sonra Maliye, Maarif ve Bahriye Vekâletlerinde muhtelif hizmetler görmüş ve millî demiryolculuğumuzun kurulduğu ilk yıllarda bu müessesye geçmiş reğerli ve tecrübeli bir idarecimizdir. Kendisine yeni vazifesinde de başarılar dileriz.

3 aylıklar

Emekli, dul ve yetimlerin üç aylık maaşlarının tevziine ağustos sonunda başlanacaktır. Maaşlar, Millet Meclisince kabul edilen kanuna tevfikan yüzde kırk zamlarile birlikte verileceğinden Defterdarlıkça buna aid hazırlıklar yapılmaktadır. Aylıklarını Emlâk Bankasına kırdıranlar, geçen eylûl, birinci ve ikinciteşrin aylarına aid maaşlarının zamlarını ayrıca mensub oldukları daireden alacaklardır.

İthalât malları

İthalât malları memlekete girdiği andan itibaren müstehlikin eline geçinciye kadar ithalâtçı birlikleri tarafından kontrol altına alınacaktır.

341 doğumluların yoklaması

Fatih Askerlik Dairesinden:

1 — 341 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi erlerin 3/8//943 tarihinden itibaren askerlik şubelerince ilk ve son yoklamalarına başlanmıştır.

2 — Yerliler kendi şubelerine, yabancılardan Beyoğlu cihetinde oturanlar Beyoğlu yabancı şubesine, İstanbul cihetinde oturanlar Eminönü yabancı şubesine, Sarıyer ve Bakırköy kazaları dahilinde oturan yabancıların bu kazalardaki şubelere ikamet kâğıdlarile birlikte müracaatleri ilân olunur.

Kayıb makbuz

Eminönü Halkevinden:

Sosyal yardım şubesi teberrü makbuzlarından Kızılay Cemiyeti namına kesilen 1702 numaralı 120 liralık makbuz kazaen zayi olduğundan hükmü yoktur.

Gaz fişleri

Vilâyetin tebliği: Temmuz 1943 ayına aid bir litrelik gaz fişleri ağustos ayının 15 inci gününe kadar muteberdir.

Resim sergisi açıldı

Güzel San'atlar Birliği resim sergisi 27 nci Galatasaray sergisi dün saat 17 de merasimle açılmıştır. Sergide 28 ressamın 141 parça eseri teşhir edilmektedir.

Komitacı Aşkı
Yazan: Murad Sertoğlu
Meşrutiyet yıllarında Makedonyada vazife almış genc bir Türk subayının harikulâde macerası - Aşk ve vazife karşı karşıya - Tütk subayının merdliğine ve kahramanlığına gönlünü veren güzel Bulgar Komitacı kızı - Eşsiz bir esere mevzu olan hakikî vak'anın, nefis bir üslûbla tesbit edilmiş notları - Sahifeleri arasında yakın tarihin acı dekorlarını da canlandıran bir millî eser.
KOMİTACI AŞKI
En geniş muhayyeleli bir muharririn hayalinde yaşatamıyacağı kadar engin olan bir mevzu. Baştan aşağı yaşanmış bir hâdise halinde bu yüzde yüz millî romanda toplanmıştır. Okuyunuz ve tavsiye ediniz.
Mevcudu azalmıştır. Her kitabcıda bulunur.
Çıkaran: Selâmi Sertoğlu Kitabevi
Ankara caddesi No. 85
Fiatı 100 kuruştur.

HALK İÇİN
VEREM BİLGİSİ
Yakacık Sanatoryomu Başhekimi Doktor İhsan Rifat Sabar'ın eseri olan bu kitab çıkmıştır. Bilhassa (Verem mikrobu ve bulaşı yolları, veremden korunma, vereme karşı mukavemet, güneş ve açık hava tedavisi, veremlinin beslenmesi, evlilik ve verem, gebelik ve verem, yüksek tahsil çağında verem, harb ve verem, hazır verem ilâçları..) gibi verem hakkında en faydalı bilgiler bu kitabda toplanmıştır.
Ciltsiz 350, cildli 450 kuruştur. Taşradan posta parası alınmaz.
AHMED HALİD KİTABEVİ

Bu akşam Suadiye Şenyol ÇINARDİBİ Tiyatrosunda
Halk San'atkârı İSMAİL DÜMBÜLLÜ Gecesi
SABRİYE TOKSES Birlikte,
DÜĞÜNDE MAHKÛMİYET komedi 3 perde
Ayrıca: İSMAİL DÜMBÜLLÜ tarafından komik kanto
ZENGİN VARYETE — SOLO — DÜET
Yarın akşam Üsküdar AY PARK'ta Arşın Mal Alan

TEPEBAŞI BELEDİYE BAHÇESİ
Bir müddettenberi kapalı bulunan bahçemiz
BU AKŞAMDAN İTİBAREN
Fevkalâde bir programla açılmıştır.
Büyük ses san'atkârımız
MÜZEYYEN SENAR Işıl
Büyük muhteşem SAZ HEYETİ ve Bayanlar
Ve Bahçemizin mevcud programı. Telefon: 42690

HEM NALINA HEM MIHINA

Liselerde bayrak töreni yapılmıyor mu?

Geçenlerde, bu sütunda, bayrağa, sancağa ve millî marşa hürmet mevzuu üzerinde, bir yazı yazmıştım. Muhterem okuyucularımdan Ziya Işıldak adlı bir lise talebesinden uzun bir mektub aldım. Soy adı gibi millî ruhu da ışıklı olan bu genc, muhtelif daire ve müesseselere çekilen soluk ve yırtık bayraklardan şikâyet ettikten sonra, şöyle diyor:

«İstiklâl marşımıza gelince, İstanbulda her ilk okulda, cumartesi ve pazartesi günleri bayrak çekme töreni yapılırken talebe istiklâl marşını söyledikleri halde, liselerde böyle bir şey yapılmıyor. Çok dikkat ettim; sorup soruşturdum; yalnız, Fatihte hususî bir lise olan Hayriye lisesinden başka hiç bir lisede, bu, yapılmıyor. Hayriye lisesinde cumartesi ve pazartesi günleri, kış ve yaz, yağmura, fırtınaya rağmen, başta askerlik ve müzik öğretmenleri olmak üzere, diğer öğretmenlerle beraber, talebe bayrak karşısında millî. marşımızı söylüyorlar, millî marşımız söylenirken o muhitten bir geçseniz, çöpçünün bile arabasını durdurarak hürmetle dinlediğini görerek memnun olurdunuz.

«Fakat, başta benim okuduğum lise olmak üzere, koca İstanbulda, bunu yalnız Hayriye lisesi yapıyor. İstanbuldaki liseler adına, bu, çok acı olsa gerek.»

Genc liselinin teessür duymakta hakkı vardır. İlk okullarda cumartesi ve pazartesi günleri yapılan bayrak çekme töreni, acaba, liselerde hiç mi yapılmıyor? Yoksa tören yapılıyor da, millî marş mı söylenmiyor? Okuyucumun mektubundan bu cihet, iyice anlaşılmıyor.

Eğer, ilk okullarda yapılan bayrak çekme töreni liselerde yapılmıyorsa, bunu liselerde de yapmamanın manası yoktur; çünkü Türk çocuklarının vatanî terbiyesi, ilk okullarda bitmemeli, orta okullarda ve liselerde de devam etmelidir. Eğer, liselerde bayrak çekme töreni yapılıyor da, bu törenin bir kısmı olan millî marş söylenmiyorsa bu da, doğru değildir. Zaten, bestesi hayli güç olan millî marşı iyice öğrenmek için, talebenin onu, hatta hergün söylemesi lâzımdır. Muhterem Maarif Vekilimizin ilk okullar gibi, orta okullarla liselerde, aynı töreni yaptırmasını dilerim.

Kumaş yerine çuval!

Bolayirden bir okuyucum yazıyor:

«Bolayir postanesine Eğridire gönderilmek üzere, bir paket verdim. İçinde 3 metrelik elbiselik kumaş vardı. Memur paketi açtı; muayene etti; sonra paket tekrar dikildi ve gönderildi. Fakat paket alındığı yerde açıldığı zaman, içinden kumaş yerine çuval parçaları çıktı. Hâdiseyi icab eden makamlara bildirdik. Fakat asıl mesele kumaşta değil, evvelce pek emin olan postalarımızda, şimdi bu gibi hallerin olmasındadır. Ahlâk mı bozuldu, ne oldu? Bu işe siz ne dersiniz??»

Bu işe benim diyeceğim şudur: Binlerle mektub, gazete ve posta taşıyan postalarımızda, bazan Zati Sungurvari elçabuklukları yapıldığı görülüyor. Fakat bunu şümullendirmemek lâzımdır. Her yerde, her hizmette ahlâksızlar çıkabilir. Bu gibileri kanunlarımız cezalandırır. Kaybolan ve çalınan malları bulup meydana çıkarmak alâkalıların vazifesidir. Bulunamıyanları da Posta idaresinin tazmin etmesi tabiidir.

Posta idaresinin de böyle yapacağı şüphesizdir Şayed idare, vazifesini yapmazsa, sütunum, muhterem okuyucumun şikâyetine açıktır.

5 tifüs vak'ası

Son iki günde şehrimizde yeniden 5 tifüs vak'ası tesbit edilmiştir. Sıhhat Müdürlüğü, bilhassa vapur ve trenlerle gelen yolcuların kontrolunu sıklaştırmıştır. Ayrıca daha şümullü tedbirler almak üzere tetkikler yapılmaktadır.

CUMHURİYET
Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Hariç için
Senelik	2250 Kr.	4650 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

Dikkat
Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Uyuz ilâcı!..

Sacid Oğet

Ağrının geniş yamaclarında, küçücük bir tepenin dibine sığınmış on altı hanelik bir köydü.

Uzaktan, hüviyetini belli eden hiç bir ize tesadüf etmek imkânı yoktu. Ne bir ağac, ne bir kulübe, ne de bir baca...

Atlarımızın üstünde, hayvanları kendi haline bırakmış etrafa bakarak, dar patikada ilerlerken, onu bana arkadaşım gösterdi:

— Bak şu yamaca.. Tüten dumanları görmüyor musun?

— Evet... Galiba çobanlar ot yakıyorlar..

— Ot filân değil azizim. Ocaktan tüten dumanlar..

— Ocaktan mı?

— Evet.. Evlerin ocaklarından...

Görünürde ne bir ev vardı, ne de bir baca..

Hayretimi anlıyan arkadaşım izah etti:

— Öyle bir köy ki, bütün evleri toprak altında. On, on beş dakika sonra önünden geçeceğiz. İstersen bir uğrarız.

***

Martın iliklere işliyen soğuğu, kalın tiftik eldivenler içindeki ellerimizde bile hissetmek kabiliyetini azaltmıştı. Avcumdaki dizginleri tuttuğumu farketmiyordum.

Bu soğuğa rağmen, köyde rasladığımız ilk canlı mahlûk, büyük bir tezek yığınının dibinde toplanmış, üzerlerindeki entariler bellerine bile uzanamıyan çıplak çocuklar oldu.

Hiç birisinde de üşüdüklerini belli eden bir hal yoktu.

Kısa bir müddet, hayret içinde, biz onlara, onlar bize bakıştıktan sonra, çil yavrusu gibi dağıldılar.

Pek fakir ve yoksulluğa karşı mücadele etmek kuvvetini bile bulamıyan bir köyceğize geldiğimizi farketmiştim.

Atlarımızdan inerken, nereden çıktığını bile göremediğimiz kırsakallı bir ihtiyar yanımıza yaklaştı:

— Hoş geldiniz beyler!.

— Hoş bulduk dayı..

İhtiyar adam, atlarımızı bir kenara çekerken arkasına dönerek haykırdı:

— Girooo! (1)!...

Hemen hemen çıplak denilebilecek iki üç çocuk, ot yığınları arasından fırladılar. İhtiyar, atları onlara verirken bizi de davet ediyordu:

***

— Buyurun, odaya gidelim. Sıcak bir çayımızı için...

Beş altı basamak, toprağa girdikten sonra, ancak iki kat olmak suretile geçilebilen alçak bir kapı... Ve sonra derin bir loşluk... Sağa ve sola iki zikzak yapan duvarı el yordamile geçtikten sonra hafif bir ışığa çıktık...

Basık tavanlı, ortasında dört direk bulunan genişçe bir oda... Sağ tarafta, içinde yanan tezeğin bütün dumanını dışarı atamıyan bir ocak... Solda bir ot yığını... Önünde iki keçi ve bir de buzağı... Bir kenarda topraktan yapılmış alçak bir set.. Üzerinde herhangi bir renkle sıfatlandırılmıyacak bir kaç yorgan...

Ağa, bize toprak bir sedir üzerinde yer ikram ederken, odanın ortasında bir şeyler ayıklıyan göğsü bağrı açık iki kadın kenara çekildiler. Demindenberi devam eden bir çocuk ağlaması kesildi.

Gözlerimiz odanın loşluğuna iyice alışmıştı. Şimdi etrafımızı iyice görebiliyorduk.

Biraz önce ağlıyan çocuğun acı haykırışları tekrar işitilince başlarımızı, sesin geldiği tarafa çevirdik:

Tam odanın ortasında, sanki yerin dibinden geliyordu bu ses!..

Arkadaşım merakına mağlûb olarak yerinden kalkıp, sesin geldiği tarafa gitti. Ben de kendisini takib ettim.

Zemini toprak olan odanın ortasında, ağız bileğizine kadar toprağa gömülmüş iri bir küp...

Üzerine iğilince, evvelâ bir çocuk başı, sonra da çırılçıplak bir vücud gördük..

Kendi kendime, çocuğun bir kabahat işliyerek burada cezaya konulmuş olduğuna zahib olmuştum.

İhtiyara döndük:

— Ağa, niçin soktunuz bu zavallıyı çırılçıplak buraya?. Günahı ne ki?..

— Uyuzdur yumurcak beyim!.. Diğer oğlanlara da geçmesin diye soktuk. Dört, beş gün sonra hastalığı geçince çıkaracağız. Fakat artık küp işe yaramaz oldu. Çocuklar büyüdükçe derd de büyüyor. Bir ay önce de bizim büyük oğlan uyuz olmuştu. Küp ağzından omuzlarını sığdıramadık. O zaman, çocuğu nah şu direğe bağladık.. Bir hafta köpekler gibi uludu durdu ama, uyuzu da diğerlerine dalaşmadan geçti, gitti!.. Ne yapalım beyler?.. Uyuzlu çocuğu başı boş bırakırsak, muhtar ceza veriyor.

Bu garib insan tecrirdhanesi önünden, çocuğu acı feryadlarile başbaşa bırakıp çekilirken düşünüyordum:

Uyuzu tedavi için herhangi bir ilâc acaba bu basit köyceğize girmemiş mi?

Yoksa, bu şekil tedavinin çok mükemmel faydaları görülmüş de ılâç aramak lüzumu mu hissedilmemiş?

Bunu anlamak için ihtiyara sordum:

— Peki, çocuğu böyle küpe sokacağınıza uyuz ilâcı sürsenize..

İhtiyar alay eder gibi güldü:

— Uyuza da ilâc mı olur bey? Allah bir kere kaşındırmasın.. Biz babadan böyle gördük. Gördüğümüzü yapıyoruz. Geçip gidiyor. Allah başınıza vermesin ama çoluk çocuk böyle bir hastalığa tutulursa bir deneyin.. faydasını görürsünüz.

---

(1) Kürdce çocuk, oğlan, demektir.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Mihver cephesinde yeni hedefler

İngilterenin Yunanistana yardım için Balkan yarımadasına asker çıkardığı ve Mihver kuvvetlerile harbe tutuştuğu sırada, mesafenin yakınlığından istifade ederek Rumanyanın petrol kaynaklarını bombardımana teşebbüs etmemesi, o zaman herkesi düşündürmüş ve bu ihmal, türlü türlü tefsirlere sebeb olmuştu. O kadar ki Rumanyadaki petrol tesisatına yatırılan İngiliz sermayesinin zarara uğramaması için bu kaynaklara zarar vermekten sakınıldığı da söylenmiş, ve bu dedikodular, İngiliz sermayesinin harb icablarına karşı koymaktan çekinmiyecek ve kendi menfaatlerini, daha çok büyük ve daha çok yüksek menfaatlere üstün sayacak durumda olduğunu anlatacak derecede ileri gitmişti.

Nihayet, İngilizlerin o zaman, hangi sebebden olursa olsun yapmadıklarını ve yapamadıklarını, Amerikalıların bombardıman uçakları yaptı ve İtalyaya karşı hava harbinin şiddetlendirildiği sırada, 200 liberatörle Rumanyayı ziyaret ederek petrol kaynakları ve tasfiyehanelerinin üzerine ateş yağdırdı ve ortalığı tutuşturdu.

Rumanya petrollarının Mihver harbinde mühim bir rol oynadığı, esasen malûmdur. Bu yüzden Almanya, Rumanyayı işgal etmeğe ve petrol kaynaklarını muhafaza altına almağa, Rumanyanın petrol istihsalini artırarak kendi harb makinesini beslemeğe büyük bir ehemmiyet vermişti.

Petrol, modern makine harbinin kanı ve canı sayılır. Almanya, Kafkasyaya inerek Sovyet Birliği elindeki petrol kaynaklarını ele geçirmek ve bol bol petrol kullanmak sayesinde Birleşik milletlere karşı harbi hızlandırmak istemişti. Almanya, bu hamlesinde muvaffakıyet kazanmış olsaydı, Kafkasyadaki petrol kaynaklarını ele geçirmek ve Kafkasyaya bitişik sayılacak memleketlerdeki petrol kaynaklarını tehdid etmek sayesinde harbin mukadderatına bambaşka bir istikamet vermeğe imkân bulur, belki Birleşik milletlerin bugünkü silâh üstünlüğüle karşılaşmıyacak derecede, onlarla yarış eder ve yarışı kazanırdı.

Almanyanın bunu yapamaması yüzünden, Rumanyadaki petrol kaynaklarının, onun nazarında, kat kat değer kazanmasına sebeb olduğu şüphe götürmez. Gerçi Rumanya petrollarına, Mihver ihtiyacını karşılamasına imkân yoktur, ve bu yüzden Almanyanın sun'i petrol imal ederek ihtiyacını karşılamakta olduğu malûmdur, fakat sun'i petrol imali, Rumanya kaynaklarını kıymetten düşüremez. Çünkü Mihver harb makinesini besliyen en bellibaşlı kaynaklardan biri, Rumanya petrollarıdır ve Mihverin bu kaynaklardan mahrum kalması, uğrıyabileceği zararların en hayati mahiyeti haiz olanları arasındadır.

Amerika harb uçakları ise, evvelki gün, Rumanya petrol kuyularını bombardıman etmekle, Mihverin hiç istemediği işi yapmışlar ve verilen haberlere göre Ploesti sahasını infilâklar ve yangınlar içinde bırakıp geri dönmüşlerdir.

Hâdisenin tekerrür edip etmiyeceğini bilmiyoruz. Fakat Amerikalıların bu işi başaran uçakçıları yetiştirmek için sarfettikleri gayret, onların başladıkları işin arkasını bırakmıyacaklarını anlatabilir. Amerikalıların hedefi Mihverin harb makinesini mümkün mertebe aksatmak ve bu makineyi en belli başlı gıdasından mahrum etmektir.

Fakat Amerika liberatörlerinin Rumanyayı ziyareti, yalnız petrol sahasını ilgilendirmekle kalmaz, belki bütün Rumanyaya, Birleşik milletlerin yeni durumunu hissettirmek gibi bir tesir de yapar.

Esasen İtalyanın son durumu yüzünden endişeler geçiren küçük Mihvercilerin bu bombardıman yüzünden daha fazla rahatsızlık hissedecekleri şüphe götürmez.

Ömer Rıza DOĞRUL

Evlenme

Merhum Mersinli Cemal Paşa kerimesi Nilüfer Mersinli ile genc mensucatçılarımızdan Reşad Ozanın evlenme törenleri 31/7/943 tarihinde Kadıköyündeki evlerinde icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler temenni ederiz.

Almanlar Mius'ta taarruza geçtiler

(Baştarafı 1 inci sahifede)

leri iki düşman taburunu dağıtmışlardır.

Orel'in şimalindeki ikinci Alman müdafaası yarılmış

Londra 2 (B.B.C.) — Reuter'in Moskovadaki muhabirinin bildirdiğine göre, şimal kesiminde taarruz eden Rus kuvvetleri Almanların bu mıntakadaki ikinci müdafaa hattını da 25 kilometrelik bir cephe üzerinde yarmışlardır.

Berlinden verilen mütemm im malûmat

Berlin 2 (T.P.) — Orel bölgesinde 1 ağustosta şiddetli muharebeler olmuştur. Bilhassa bu cephenin cenub batısında Sovyetler büyük ağırlıkla kütle halinde ve kuvvetli piyade, zırhlı ve uçak teşkillerile şiddetli hücumlarda bulunmuşlardır. Alman kıt'aları bu hücumları önlemiş ve düşmana büyük zayiat verdirerek Alman mevzilerini aşan Sovyetleri kısım kısım çember içine almıştır. Ladoga gölü cenubunda sabahın erken saatinde yapılan savaşlarda Sovyet kıt'alarının taarruzları akamete uğratılmıştır. Bu hücumlar da bertaraf edildikten sonra gün kısmen sükûn içinde geçmiştir. Kandalaşka cephesinde Alman teşkilleri yabani orman sahasında düşmanın pek şiddetli taarruzlarını püskürtmüştür.

Mius cephesinde 9 bin esir alındı

Berlin 2 (T.P.) — Mius cephesinde son iki gün zarfında Sovyetlerin teşebbüs ettiği bir yarma hareketinde 9000 esir alınmıştır. Bu arada 72 zırhlı araba yokedilmiş veya iğtinam olunmuştur. Bunlardan başka külliyetli miktarda top, makinelitüfek, motörlü vesait ve bir çok silâh elimize geçmiştir. Bu muharebelerde Rus ölülerinin miktarı verdikleri esirlerin iki katıdır.

Moskovadan verilen malûmat

Moskova 2 (a.a.) — Alman son haberlere göre, Almanlar, Sovyetlerin Orel'e karşı yaptıkları tazyiki zayıflatmak ve Kızılordunun elinde tuttuğu köprübaşılarından hiç değilse birkaçını ele geçirmek üzere Voroşilovgradın cenub doğusunda, Mius nehri boyunca, Donetz havzasında şiddetli karşı taarruzlarına devam etmektedirler. Bu Alman karşı taarruzları, Sovyet kıt'aları tarafından tam bir hizmete uğratılan 5 temmuz tarihli Alman taarruzunun yapıldığı bölgede, Orel'in cenubunda, Bielgorod kesiminde yapılmaktadır.

Bu meyanda Sovyet kıt'aları dün Orel çıkıntısında şimalden batıya ve cenubdan batıya 5-7 mil arazi kazanmışlar ve aralarında Orel'in 10 mil şimal doğusunda kâin Vaslov şehrile cenubda bulunan Nicolino da dahil olduğu halde 100 e yakın şehir ve köyü ele geçirmişlerdir. Almanlar, Paslov, Nicolino ve kaybettikleri arazinin diğer kısmında ümidsiz bir mukavemet göstermişlerdir. Çıkıntının şimalinde bir kesimde düşman Kızılordunun ileri hareketini durdurmağa teşebbüs etmek üzere tank ve piyade kuvvetlerini 9 defa ileri sürmüş ve burada 3000 kişi kaybetmiştir. Rus hücum kıt'aları çıkıntının şimal batı ve cenub batı cihetlerinde Alman hatlarını yarmağa ve henüz 250,000 kişiden ibaret bulunan Orel'deki Alman garnizonunu çevirmeğe teşebbüs etmektedirler.

Zneveskaja işgal edildi

Moskova 2 (R.) — Orel şimalinde taarruz eden Rus kıt'aları bugün Zneweskaja şehrini işgal etmişlerdir.

Sicilya harbi son safhaya giriyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ve batıdan 7 nci ordu 120 kilometre mesafede bulunmaktadırlar.

Cezayir radyosu bugün Almanların yeniden mühim takviye kuvvetleri aldığını bildirmiştir.

Müttefikler tebliği

General Eisenhower Amerikan umum karargâhı 2 (a.a.) — Mihver müdafaa hatlarını yaran 7 nci Amerikan ordusu San Stefanos ile bu mevkiin 9 buçuk kilometre cenubunda bulunan Mistrettayı ele geçirmiştir. Bu ilerlemeden sonra 7 nci Amerikan ordusu şimdi Mistretta'dan geçerek San Stefanos ile Nicosia'yı birbirine bağlıyan ehemmiyetli yolu tamamile kontrolu altına almıştır. Bu yolun kesilmesi üzerine merkezi Sicilya ile sahil arasındaki münakalât tamamile münkati olmuştur.

Müttefik kuvvetleri Missoria'yı da ellerine geçirmişlerdir.

8 inci İngiliz ordusu düşmanın şiddetli mukabil taarruzlarını püskürtmüştür.

5000 i Alman olmak üzere Mihverden 10000 esir alınmıştır. Bu suretle Sicilyada bu güne kadar alınan esirlerin sayısı 100 bini bulmuştur.

İtalyan milletine Cezayir radyosile hitab edilen ihbardan 24 saat sonra, uçan kaleler Napoliye karşı çok şiddetli bir taarruz yapmışlar ve merkez garını tahrible gazcmetreyi havaya uçurmuşlardır. Ayni zamanda dokların bulunduğu bölge ile Capo di Chino hava alanına çok miktarda bomba atılmıştır.

Deniz kuvvetleri kıt'adaki İtalya ile Sicilya sahillerinde bulunan bir çok hedefleri bombalamağa devam etmişlerdir. Denizüstü birliklerinden mürekkeb bir teşkil Vibo Valentia'yı, Oliva yakinindeki demiryolu köprüsüne ve diğer bir teşkil de Crotone limanına taarruz etmiştir.

İtalyan tebliği

Roma 2 (a.a.) — Sicilya cephesinin şimal ve merkez kesimlerinde düşmanın ısrarla taarruzu, Mihver kıt'alarının şiddetli karşı taarruzları ile sekteye uğratılmaktadır.

Dün, düşman Napoliyi havadan ve Salerno sahil bölgesini denizden bombardıman etmiştir. Napolide hasar pek büyüktür. Burada avcılarımız iki ve hava bataryaları 3 düşman uçağı düşürmüşlerdir.

Ploesti bombalandı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

motörlü uçaktan mürekkeb bir Amerikan filosu 1 ağustosta Rumanyanın Ploesti petrol bölgesine kesif bir taarruz etmek teşebbüsünde bulunmuştur.

Alman ve Rumen hava müdafaa kuvvetleri bu filoya tam vaktinde mukabele ederek düşman teşkilini o kadar müessir bir şekilde dağıtmışlardır ki, ancak 60-70 kadar uçak dağınık teşkillerle taarruz edebilmiştir. Bu miktar üzerinden 36 dört motörlü bomba uçağı düşürülmüştür. Birçok düşman uçakları da pek ağır hasarlara uğratılmış olduğundan bunlardan bir kısmının dönüşte deniz üzerinden geçerek yapacakları uzun yolculuk esnasında düşecekleri muhakkak sayılmaktadır. Nişan alınan hedeflerde hasarlar mühim değildir.

Bulgaristan üzerinde de 16 uçak düşürülmüş

Berlin 2 (D.a.D.) — Şimdiye kadar tesbit edilebildiğine göre Ploesti'ye hücum eden Amerikan bomba tayyarelerinden 16 tanesi Bulgaristandan geçerken Bulgar uçaksavar bataryaları ve avcıları tarafından düşürülmüştür.

250 tayyareci kayıb

Berlin 2 (T.P.) — 1 ağustos gecesi Amerikan bombardıman teşkilleri Rumanyanın petrol sahalarına yaptıkları akında 250 tayyareci kaybetmişlerdir.

Bulgaristana inen Amerikalı pilotlar

Sofya 2 (T.P.) — Paraşütlerle atlıyan ve Ploesti üzerine yapılan taarruzda yaralanan altı Amerikan tayyarecisi enterne edilmiştir.

Temmuzda Almanyaya 18,600 ton bomba atıldı

Londra 2 (a.a.) — Temmuz ayı içinde Müttefik uçakları tarafından Almanya üzerine gündüz ve gece yapılan akınlar esnasında takriben 18,600 ton ağırlığında bomba atılmıştır. Haziran ayında atılan bomba miktarı ise 16.800 tondu.

Hamburg'da 10 bin kişi ölmüş

Stockholm 2 (a.a.) — Afi: Hamburgun bombardımanını gözlerile görenler buradaki manzaranın Dante'nin cehennemindeki sahneleri andırdığını söylemektedirler. Bu ana kadar gelmiş olan raporlar, maddî ve ruhî neticeleri itibarile şimdiye kadar hiç bir Alman şehrinin böyle bir bombardımana tâbi olmadığını anlatmaktadır.

Bir gemi kaptanının söylediğine bakılacak olursa Almanlar Hamburgda 10 bin kişi kaybetmişlerdir.

Harb suçluları

(Başmakaleden devam)

harblerin önünü almak düşüncesi de oldukça manasızdır.

Milletler çok defa bütün varlıklarile dövüşürler. Ordusunun başında bir nefer gibi dövüşen devlet şefleri tarihte saymakla tükenmiyecek kadar çoktur. En küçüğünden en büyüğüne kadar canını dişine takmadıkça bir harbden zafer beklemek zaten manasızdır. Onun için (harbde şef olanlar bundan böyle idam edilecek) gibi korkuluk tedbirlerle harbi önlemiye imkân yoktur. Geçen harbde İkinci Wilhelm öldürülseydi sanki bu harb patlak vermiyecek miydi? İhtilâllerde her zaman kafalar uçurulur. Buna rağmen içtimaî şartların icab ettirdiği yerde ve zamanda ihtilâlleri önlemek bugüne kadar mümkün olamadı.

Harb suçlusu diye adı çıkarılan birkaç adamın milletlerarası bir mahkeme önünde sorguya çekilmesi eğer bu harbden sonra vaki olursa, bunun doğuracağı netice, mağlûb milletlerin kalbinde galiblere karşı intikam duygusunun ateşlenmesinden başka bir şey olmıyacaktır.

NADİR NADİ

Mussolini'yi saklıyacak olanlarla

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

maruf faşist Mussolini ile harb cinayeti suçlularından olan diğerlerinin, bitaraf ülkelere iltica etmek teşebbüslerine karşı, Büyük Britanya hükûmeti, işbu bitaraf hükûmetleri, bu şekilde bir ilticayı reddetmeğe davet etmiş ve bu gibileri himaye eden veya bunlara yardım eden memleketlerin bu hareketini de, Büyük Britanyayı harbe sevkeden prensipleri ihlâl şeklinde telâkki ederek, kudretleri dahilinde bulunan her türlü vasıta ile, onlarla mücadeleye karar vermiş bulunmaktadır.

Almanya da mücrimleri cezalandıracakmış

Berlin 2 (T.P.) — Bugün Alman Hariciyesinde, Müttefiklerin tarafsız hükûmetlere verdikleri notalarda, Mihver memleketlerinden gelecek siyaset adamlarını kabul etmemeleri hakkında vukubulan suale cevaben, Almanya tarafında da harb canilerinin, bu meyanda Alman şehirlerindeki kadınların ve çocukların hayatlarını plân dairesinde imha edenlerin de unutulmadığı, Hava Generali Harries'in ve yardımcılarının harb canileri listesine ithal edildiği ve bunlara hiç merhamet edilmiyeceği tarzında mütalealar ileri sürülmüştür.

İsviçre gazeteleri Müttefik notasını haksız buluyorlar

Cenevre 2 (T.P.) — Gazette de Lausanne, Mihver memleketlerinden gelebilecek olan siyaset adamlarının ilticası hakkındaki İsviçre noktai nazarının değişmiyeceğine ve İsviçre hükûmetinin kendisine iltica edenlere misafirperverlik göstermek hususunda hakkı hükümranisini tam surette istimalde devam edeceğine dair beyanatta bulunmasına intizar ve ümid edileceğini, İsviçrenin muharib taraflardan biri lehine vaziyet aldığını ifham edecek tarzda kendisini bir vaidle takyide hiç bir suretle müheyya olmadığını yazdıktan sonra, Müttefiklerin ileri sürdükleri taleble mücadelelerinin hedefi olarak gösterdikleri prensipler arasındaki uygunsuzluğa işaret etmektedir.

İsveç gazeteleri notayı tehdid telâkki ediyorlar

Stockholm 2 (T.P.) — «Svenska Dagbladet» ve «Dagsposten» gazeteleri, Sovyet ittihadı, İngiltere ve Birleşik Amerika hükûmetlerinin, siyasî adamlara temas eden notaları hakkında tefsirlerde bulunmaktadır. «Svenska Dagbladet» gazetesi, devletler hukuku sahasında hüküm süren umumî telâkkiye göre bu hakkın, siyasî bir muhacirin korunma hususundaki bir hakkını teşkil etmeyip, hükümran bir devletin böyle bir muhaciri himaye etmek hakkından ibaret olduğu, diğer devletler siyasî muhacirlerin teslimini taleb ederlerse, bunun hiç bir suretle himaye eden devletin meseleyi serbest surette tetkik etmek hakkını kısaltamıyacağını ileri sürmektedir. «Dagsposten» gazetesi ise Müttefiklerin notasını İsveçe karşı bir tehdid şeklinde telâkki etmekte ve tarafsız memleketlerin bitaraflığını tahdid etmek yolunda bir taarruz ve kaba bir teşebbüs olduğunu yazmaktadır.

Hariciye Vekili geliyor

Ankara 2 (Telefonla) — Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etti.

İtalyaya yeni ihtar!

"Size Mussolini ihanet etti, şimdi de Badoglio ediyor — Artık kuvvetlerimiz harekete geçmiştir„

(Baştarafı 1 inci sahifede)

siyasî mahpusların serbest bırkıldığı teyid olunmuştur. Filhakika, Milanoda intişar eden Stampa gazetesinin Berne'e gelen bir nüshasında mıntaka kumandanı General Enrico Rossi'nin bir beyannamesi vardır. Bu beyannamede General, mahpusları üç gün zarfında hapisanelere dönmeğe davet etmekte ve gelmedikleri takdirde çok ağır cezalara çarpılacaklarını ihtar etmektedir.

Romaya göre

Roma 2 (E.P.) — Roma gazetelerinin bildirdiklerine göre Fiume, Pola ve Triestede sükûnet teessüs etmiş bulunmaktadır. Keza, Ceneve, Milano ve Torinoda vaziyetin sükûnet bulmağa mütemayil olduğuna dair haberler gelmektedir.

Mussolininin yeğeni öldürüldü

Berne 2 (E.P.) — Mussolini'nin müteveffa kareşinin oğlu Vito Mussolini son kargaşalıkar esnasında yaralanarak ölmüştür. Vito Mussolini Milânoda bulunuyordu ve Popolo d'İtalia gazetesinin müdürü idi.

Stefani'nin tekzibleri

Roma 2 (a.a.) — Stefani: Düşman radyoları, bütün İtalyan şehirlerinde ihtilâflar ve karışıklıklar çıktığını, Trieste, Pola ve Fiume şehirlerinin Alman kıt'aları tarafından işgal edildiğini, Yunanistandaki İtalyan kıt'alarının silâhları alındığını ve Udin bölgesinin Slovak vatanseverleri tarafından zaptedildiğini iddia etmiştir. Londra radyosunun haberleri tamamile uydurmadır. İtalyan milleti disiplin ve sadakatle Kral - İmparatorun ve hükûmetin etrafında toplanacaktır.

İtalyan partileri Badoglio'ya hücum ediyorlar

Stockholm 2 (a.a.) — İtalyan demokrat ve Liberal partileri pazartesi günü sulhun iadesine ve memleketin kurtuluşuna dair müşterek bir program neşretmişlerdir. Müşterek bir beyanname ile bu partiler; hain olduğunu iddia ettikleri Mareşal Badoglio'ya karşı orduyu ayaklandırmağa uğraşmaktadırlar. Fakat beyannmede Kral Victor Emanuel'den bahsedilmemektedir. Vatikanda büyük bir diplomatık faaliyet görülmektedir. Pazartesi günündenberi Hariciye sekreteri Kardinal Meglione, muhariblerin diplomatik mümessillerile temas halindedir. Kardinal Meglione, Vatikan nezdindeki İngiliz ve Portekiz mümessillerile İtalyadaki Papanın vekilini kabul etmiştir.

Şimalî İtalyada 18 Alman tümeni var

New-York 2 (a.a.) — Madridden Associated Press'e gönderilen bir telgraf haberine göre halen şimal İtalyada 18 Alman tümeni bulunmaktadır.

Fransada İtalya umum karargâhına bir baskın yapıldı

Stockholm 2 (a.a.) — Cenevreden alınan haberlere göre Fransızlar Grenoble'daki İtalyan kışlalarını tamamen harab etmişler ve bu şehre takriben 8 kilometre mesafede Vizille'deki İtalyan umum karargâhına bir baskın yapmışlardır.

Saone-et-Loire eyaletinde 3 şimendifer hattında yoldan çıkarılan trenler nakliyatı bir kaç gün felce uğratmıştır.

Rauf Orbay Londraya vardı

Londra 2 (a.a.) — Türkiyenin Londra büyük elçisi ekselâns Rauf Orbay memleketinde geçirdiği 2 ay mezuniyetten sonra vazifesinin başına dönmüştür.

İzmirde bir sahtekâr grupu daha yakalandı

İzmir 2 (Telefonla) — Şehrimizde yeniden bir sahte karne şebekesi meydana çıkarılmış, Halil oğlu Fuad, kardeşi Ferid, seyyar satıcı Etem ve İstanbulda Güzel San'atlar Akademisinde talebe Muzaffer Begen suçlu olarak yakalanmışlardır.

Fuad ve Etem İstanbulda Muzaffer vasıtasile Ülkü matbaasının makinisti Ermeni Atana karneleri bastırmışlar ve makinistin 1500 liralık istihkakından ancak 600 lirasını verebildiklerinden beraberce İzmire gelmişlerdir. Fakat makinist vaziyetten şüphelenmiş, tekrar İstanbula dönmüştür. Diğerleri yakalanmıştır.

Biletsiz trenlere binenler

Ankara 2 (Telefonla) — Demiryolları şebekesinde trenlere biletsiz binen, bilâistisna bütün yolculara azamî tarife tatbik edilmesi ve iki misli ücret alınması kararlaşmıştır.

Çan - Kay - Şek Reisicumhur oldu

Çungking 2 (a.a.) — Reuter muhabirinin haber verdiğine göre, Çin Cumhurreisi Lin Sen bugün ölmüş ve Cumhurreislik vazifesini Mareşal Çang-Kay-Şek üzerine almıştır.

Hususî posta pulları

Tokyo 2 (T.P.) — Burmanın istiklâli münasebetile Burma hükûmeti hususî posta pulları bastırmıştır.

Büyük bir İsveç vapuru battı

Stockholm 2 (T.P.) — 14,900 tonilâto hacminde «Pegasus» ismindeki İsveç motörlü sarnıç gemisi cenubî Afrika sularında batmıştır.

Mühendis mektebinde tören

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Yalnız yüksek mühendis yetiştirmek kâfi değildir. İşçi ve teknik adam yetiştirmek lâzımdır. Her yüksek mühendise 6-7 mühendis, onlara da kalfa, işçi yetiştirmemiz lâzımdır.»

Vekil, yeni mezunları tebrik ederek diplomalarını vermiştir. Bu yıl 29 talebe diploma almış ve tayyare mühendisliği şubesi de ilk mezunlarını vermiştir. Bu münasebetle talebelerin eserlerinden mürekkeb bir de sergi açılmıştır.

İş Bankasının küçük carî hesablar ikramiyesi dün çekildi

Ankara 2 (a.a.) — Türkiye İş Bankasının kumbaralı ve kumbarasız küçük cari hesabları arasında tertib eylediği ikramiye plânının 2 ağustos çekilişi bugün banka umumî merkezinde ve ikinci Noter Veli Ulus'un huzurunda yapılmıştır. Bu çekilişte kendilerine ikramiye isabet eden talihlilerin isimlerini, hesab numaralarını ve bulundukları şehirleri bildiriyoruz:

1999 liralık ikramiyeyi İstanbulda 107242 hesab numaralı Melih kazanmıştır.

333 er liralık ikramiyeler Adanada 9886 hesab numaralı Çetiner ve Ankaradan 45633 numaralı Lütfiye isabet etmiştir.

222 er liralık ikramiyeleri Tarsusta 3223 hesab numaralı Ali ve Samsunda 3584 hesab numaralı Vedad kazanmışlardır.

99 liralık ikramiyeleri kazananlar şunlardır:

Beyoğlunda Meliha, 8629, Kadıköyünde Şevki 7073, Balıkesirde Hilmi 3185, Malatyada Zehra 1366, İzmirde Erol 16632 ve Altın 5255.

Bunlardan başka muhtelif merkezlerde 159 hesab sahibi 44,22 ve 11 er lira ikramiye kazanmışlardır.

Hâdiseler Arasında

FELEK

Sevabdır diye mi?

Gazetelerin ilân sahifesinde Vakıflar idaresinin bir ilânı gözüme ilişti. Ben ilânları okumayı severim. Gerçi ne müteahhidim, ne de komisyoncu. Lâkin ilânlardaki tuhaf veya kesin ifadeler hoşuma gider. Gerçi bu zevkli parçalara Evkaf ilânlarında pek tesadüf edilmez ama ben gene göz gezdirirken ne göreyim:

6 lira Kandilli camii imam ve hatibliği

4,5 lira Üsküdarda Fatma Hatun imam ve hatibliği

2,25 lira Nakkaş camii imam ve hatib vekâleti.

Bu kıratta tamam on tane cami için imam ve hatib aranıyor. İlânın alt tarafındaki tafsilâta göre buralara istekli olanların: askerliğini yapmış, mahkûm olmamış, sıhhati yerinde olduğuna dair vesikaları, dört tane fotograf, bir de dilekçe ile birlikte falan gün imtihana girmeleri lâzım imiş.

Müsabaka imtihanı ilân edildiğine nazaran demek ki talib çok.

Bu imam ve hatib efendilere vadedilen en çoğu altı ve en azı 2 lira yirmi beş kuruş gündelik mi acaba diye düşündüm. Kendi kendime:

— Ben Evkafı bilirim. Bu kadar para vermez, dedim.

— Haftalık olmasın! diye düşündüm... Orada böyle bir usul olmadığını da bildiğim için o da uymadı. O halde bu paralar aylık miktarıdır. Zammı var mı? diye araştırdım. Bir işaret yok! Zaten zammı olsaydı ilân ederlerdi ki talibler alacakları parayı bilsinler!

O halde şimdi Evkafla hizbize konuşabiliriz.

Bugün -bugün değil, dün de öyle idi ya!- ayda 4-5 liraya hizmet eden adam kaldı mı?

Bu kadar az paraya tamah edip gelenler ya acezeden kimselerdir, bu hizmeti ifa edemiyeceklerdir. Yahud... -Ne bileyim- sevabdır diye çalışacak.

Ötedenberi düşünürüm, bu münasebetle yazayım bari. Hayrat hademesi denilen cihet sahiblerine verilen bu paraların azlığı o hizmetlerin saffetile nisbet edilemiyecek kadar azdır. Gerçi eski vakfiyelerde hademelere üçer, beşer akçe vazife verirlermiş. Lâkin artık böyle üç beş akçe, hatta üç beş lira ile geçinmek devri çoktanberi vakfiyelerde kalmış tarih izleridir.

Realitelerle karşı karşıya gelmiye alışmak ve artık ayda dört beş lira ile hizmet istemek o hizmetlerin yapılmaması-nı evvelden kabul etmek demektir.

Camiler hayrattır, lâkin insanların hayratını bulmak bu devirde güç bir araştırma olur.

R. FELEK

Elişleri sergisi

Galatasaray elişleri sergisinde bu akşamdan itibaren hususî bir şekilde ışıklandırılan bahçe kısmında mükemmel bir caz idaresinde dansedilecek, muhtelif varyete numaraları ve ayrıca bazı oyunlar da yapılacaktır.

Sünnet düğünü

Kızılay Üsküdar şubesinden:

Şubemiz tarafından 14/8/943 cumartesi akşamı Salacak parkında büyük bir sünnet düğünü tertib edilmiştir. Çocuğunu sünnet ettirmek istiyenlerin her gün saat 16 dan 19 a kadar şube merkezine müracaat edip kaydettirmeleri.

Doğum

Cumhuriyet Halk Partisi Fatih merkez nahiyesi reisi İbrahim Karadayının bir oğlan çocuğu dünyaya gelmiştir. Yavruya Sabri İnal Karadayı ismi konulmuştur. Anasını babasını tebrik eder, uzun ömürler dileriz.

Mes'ud bir evlenme

Tasviri Efkâr gazetesi yazı işleri müdür muavini arkadaşımız Abbas Parmaksızoğlu ile bayan Mes'ude Arses'in nikâh törenleri dün saat 11 de Eminönü evlenme memurluğunda iki tarafın akraba ve dostları arasında icra edilmiştir. Arkadaşımıza ve eşine saadetler temenni ederiz.

SADİ TEK Tiyatrosu
MUAMMER KARACA
beraber (BU GECE) Cedikpaşa
AZAK Sinema Bahçesinde
AH ŞU KAYNANAM
Büyük kahkaha eseri 3 perde

Topuzun Kısmeti

Yazan **Mahmud Yesari**

No. 11

Hacı — Patla, belki çıktığını bile duyurmaz. Paraları altın bilezik yapar, kızile birlikte Atinaya taşır.

Koço — Onun loterya, her gün çarpıyor.

Hacı — Sağlama gidiyor. Emekliyen çocuğa sor, Madam Atinanın gizli randevu evini gösterir sana!

Vahan — Dorgudur, ahbar!

Hacı — Mahmud Bey, gelmiyor, evlendi, dediler. Evlenmemiş olsaydı, para nasıl yenilirmiş görürdünüz?

Koço — Hık!

Hacı — Kısa kes. Hanende Yaşara çıksa, ne sana, ne bana, ne kendine, ne de kimseye hayrı dokunur. Düşürür, çaldırır, gözle kaş arasında ziyan sebil eder.

Vahan — Hep buradakilerden konuşacağız?

Hacı — Etrafını tanı bir kere. Yakınlarını tanımadan uzaklarını tanıyamazsın.

Vahan — Dorgudur, ahbar!

Hacı — [Hovagimi gösterir:] Bak, Hovagime çıkarsa, dünya yaşadı. Para yemiş adamdır. Para yemesini de bilir. Hem, gözü arkada kalmaz. İşin tatlı tarafı bu.

Koço — Hık!

Hacı — Haklısın! Ama, Hovagime de çıkmaz.

Vahan — Ona, kısmet, uracığı ğıdar urmuştur ahbar.

Hacı — [Muammer ağabeyi gösterir:] Bak kuzu gibi adam. Ensesine vur, ağzından lokmasını al. Gazetecidir, iyi kazanır. Burada, bir iki kadeh içer, eğlenir. Kalkar, evine gider. Ona çıkarsa...

Koço — Hık! Hık! Hık! Hık!

Hacı — Çıkmadı, çıkmadı. Yanındaki genc de gazetelerde çalışır. Paranın güğmüş olduğunu bilir. Ispanaktan yağ çıkmaz.

Vahan — Ahbar, kime istoorsun ki çıksın?

Hacı — Meselâ, bizim paşaya. Hacı Bekire...

Koço — Hık! Hık! Hık! Hık!

Hacı — Yeter... Yeter.... Hakkı nefsin tutulacak, ziyafete konamıyacaksın. Paşa, hödük gibi para yemez.

Vahan — Enaisi daha görmedi!

Koço — Hık!.. An.... Angilikiyi görmüş olsa..

Hacı — Paşanın gözü toktur, iş, ona çıksın bir kere.. Çıkmasa da eyvallah! Nimeti kursağımızda.

Vahan — Helbet!

Koço — Ne?

Hacı — Esnafa çıksa bir türlü, tüccara çıksa bir türlü. Bizim yapacağımız iş, gayet açık. Kelepir eşya, kelepir apartıman. Anlıyor musun? Alış veriş olsun. Arada biz geçineceğiz. Geçen sene, ağzımızı havaya açtık.

Vahan — Kime çıktığı, karışık çıktı.

Hacı — Bayiler karıştırıyorlar. Kime çıktığı belli olmuyor.

Vahan — He! Gazetalar onların türküsünü çaloorlar.

Hacı — Elimizin altında hazır kelepirler var mı?

Vahan — Helbet!

Koço — Hık! Hık!

Hacı — Bayilere pay vermeliyiz. Yoksa söylemezler.

Vahan — Almadan vermek, asfasa mahsustur ahbar!

Hacı — Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez. Ben, bayilerin kalbur üstü olanlarını biraz tavladım. Ama, belli olmaz ki...

Vahan — Helbet!

Hacı — Vakit yaklaşıyor. Gözümüzü açalım.

Koço — Ben, bir duziko içmeden gözümü açamayazayım.

Hacı — Gideceğimiz yer, neresi? Biliyor mıyız? Ağzın kokacak.

Koço — Bırak vire. Bize, geze is çıkmaz.

Hacı — Sen bu kafada gidersen avucunu yalarsın.

Vahan — Dorgudur ahbar!

Koço — Ben, bir duziko içeceğim. Çünkü uyku bastırmıya başladı.

Hacı — Zıkkım iç!

Koço — [Paskala seslenir:] Paskalimo! Ferimu ena düziko!

Paskal — [Kollarını açar:] Nasıl oldu? Yılbaşı gecesinde demek, senin de paranı alacağız? Uğur bundadır.

Vahan — Paskal, bana da bir pilâki.

Hacı — Akşam, yemek yemedin mi?

Vahan — Hiç yemem olur! İnsan, bu vakite gıdar aç durabilir? Biraz kızartma ilen, biraz nohud yahnisi ilen, biraz da etli pilâf yedim.

Hacı — Boşan da semerini ye.

Vahan — Acele ilen ne yediğimin farkında olmamışım, ağnadın? Acıktım, şindik!

Hacı — Kor düşsün boğazına!

Paskal — [Rakı ile pilâkiyi getirir:] Buyursunlar, beyim! [Hacıya manalı bakar.]

Hacı — Ne bakıyorsun?

Paskal — Hiç! Bugün oruçlusun.

Hacı — Öyle ya, herkesin canı can da, benimki değil mi?

Paskal — Ne demek! Bir hacı beyimiz var. Emret.

Hacı — Bana, caddedeki muhallebiciden şurubu bol bir baklava getirt. [Para çıkarır:] Yüz para da Arsen'e verirsin.

Paskal — [Bağırır:] Arsen, al, uğur parasıdır. [Hacının verdiği parayı önce kendi, sonra Arsenin çenesine sürer:] Bu, bir yılın berekâtıdır.

Koço — [Rakısını içer:] Serefe! [Kimse aldırmaz.]

Vahan — [Pilâkiyi yemeğe başlamıştır:] Buyurun.

Hacı — Haydi, haydi, boğaz olsun.

Vahan — Geceyarısına gıdar açlıktan mefat olurdum.

Koço — Hık! Simdi geliyor aklim basima biraz.

Hacı — Bir bir arkası içersek, geldiği gibi de gider.

Koço — Ben, ağzımın kararını bilirim Hacı bey.

Hacı — Aman, onoruna dokunmasın. Şemsiyeni çaldırdığın geceyi unutma.

Koço — Kiras etmişlerdi.

Vahan — Cebinden içmemiş.

Hacı — Allaha şükür, burada kiras edecek kimse yok.

Paskal — (Elinde bir kadehle gelir:) Mösyö Koçoya Muammer Beyden.

Hacı — Şemsiyeyi kolla!

Koço — (Ayağa kalkar, selâmlar:) Mersi!.. Serefinize.

Hacı — Bu gece, uğur, ayağımıza dolaşıyor. Muammer Bey, melek gibi adamdır. Peygamber gibidir. Onun gönlü büyüktür.

(Arkası var)

PERDE_SAHNE
NİN
BU SAYISINDA
Yeni dünya güzeli için kadın san'atkârlarımız ne diyorlar?
Amerikan erkânı harbiyesini çok üzen bir mesele: Clark Gable tayyarecilik imtihanını veremezse ne olacak?
Meşhur yıldızların vücudlarındaki kusurları bilir misiniz?
Genç yıldızların ilk sevdikleri tahta bacaklı aktör
Sahnede Romeo sahiden Jülyeti öper mi?
Yazan: Muhsin Ertuğrul
Sahneye çıkan Aka Gündüz
Yazan: Selâmi İzzet
Ehramları kuranla Eyfel kulesini yapan ayni adamdır
Yazan: Hikmet Feridun
BUGÜN ÇIKTI
Yeni idarehanesi: Ankara Cad. Acımusluk sokak No. 15, kat 3

RADYO

Bugünkü Program

Saat	Program
7,30	Program
7,32	Jimnastik
7,40	Haberler
7,55	Müzik (Pl.)
✱	
12,30	Program
12,33	Müzik (Pl.)
12,45	Haberler
13,00	Şarkılar
★	
18,00	Program
18,03	Fasıl heyeti
18,45	Salon orkes.
19.30	Haberler
19,45	Müzik (Pl.)
20,15	Rad. gazetesi
20,45	Şarkılar (Pl.)
21,00	Evin saati
21,15	Müzik (Pl.)
21,30	Sağlık saati
21,45	K. Türk mü.
22,30	Geçmiş gün
22,35	Haberler
22,50	Kapanış

BULMACA

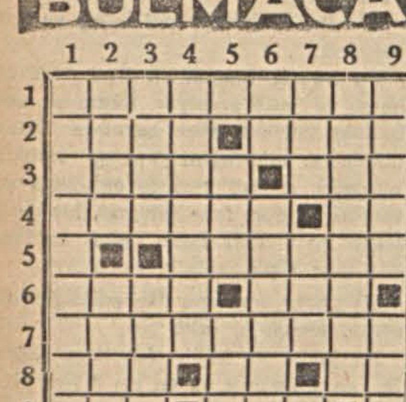

Soldan sağa:

1 — Göze fena görünen şeylerin esas vasfı. 2 — Onarma, besleme ve doyurma. 3 — En büyük mimarımız, bir millet. 4 — İklimler (cemi), bir harfin okunuşu. 5 — Kurşunun hedefe vuruşu. 6 — Alaturka bir makam, sıkı. 7 — Bağırmayan (bir hayvan). 8 — Tavır, zamanın kısımlarından, bir edat. 9 — Hayat kaynaklarımızdan, ten lekesi.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Toz gibi yağmak (yağmur). 2 — Gırtlak, Allaha ısmarladık deme. 3 — Güzel, herkese bildirme. 4 — Bir hükümdar zevcesi. 5 — Fransada bir şehir, spor müsabakası. 6 — Çevrilince bir hayvanın sığınağı olur, yerden çıkma maddelerden yapılmış. 7 — Söz, bey. 8 — Duyarak. 9 — Perçinlenmiş iliştirme, Yugoslavyada bir şehir.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	B	Ö	L	G	E	L	E	R	■
2	İ	T	E	R	K	E	N	■	D
3	L	■	M	A	■	V	İ	Z	E
4	M	A	H	M	U	R	■	A	R
5	E	Z	A	■	Ç	E	K	İ	Ç
6	M	İ	■	M	A	K	E	T	■
7	E	M	L	A	K	■	D	■	A
8	K	E	İ	S	■	Y	E	İ	S
9	■	T	R	A	V	E	R	S	■

BORSA

İstanbul Borsasının 2/8/943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5.24
New-York— 100 Dolar	132.—
Cenevre — 100 İsviçde Fr.	30.3255
Madrid — 100 Pezeta	12.9375
Stockholm— 100 İsveç Kr.	31.1325
ESHAM ve TAHVİLÂT	
% 7 1/2 933 Türk borcu tranş I	15.50
İkramiyeli % 5 938	19.25
% 7 941 demiryolu II	19.53
% 7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20.17
İş Bankası hamiline	14.—

Izona
SABUNU
SAÇLARIN MUHAFAZASI İÇİN

GRES YAĞI

Piyasada rastlananlara benzerliği olmıyan yüksek evsafta, sarı renkli, şeffaf ve mütecanis.
SATIŞ BÜROSU:
Sanayi makine yağları imalâthanesi
Balıkpazar, Yağcılar sokak No
10 - 3 üncü kat. İstanbul.
Telefon: 20853
Arzu edenlere nümunesi meccanen gönderilir.

İLÂN

Buğday unundan börek yapıp satmak suretile millî korunma kanununa muhalefetten suçlu Üsküdar Ahmediye Kefçedede mahallesi Arablar sokak 21 numarada seyyar satıcı Hüseyin oğlu Hüseyin Gür Üsküdar millî korunma mahkemesinin 1/7/943 gün ve 400/346 sayılı kararile 20 lira 80 kuruş ağır para cezasile mahkûm edilmiştir.

LÜTFEN NOT EDİNİZ!

Emlâk almak, emlâkini acele satmak istiyenler: Galata Ömerabid han 2 nci kat 23 No.da Tel: 42368
FERDİ SELEK
TÜRK EMLÂK BÜROSUNA
müracaat etmelidirler.

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Ademi iktidar ve
Bel gevşekliğine karşı
HORMOBİN
Her eczanede bulunur. P. K. 1255
Reçete ile satılır.

MEMUR ALINACAKTIR

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1 — Taşra teşkilâtımızdaki münhallere 3656 sayılı kanun hükümleri dairesinde lise ve orta mekteb mezunlarından imtihanla memur alınacaktır.

2 — Lise mezunlarının imtihanı 9/8/943 pazartesi ve orta mekteb mezunlarının imtihanı 10/8/943 salı günü yapılacaktır.

3 — İmtihanlara, Sirkecide Kızılay hanı karşısındaki İnhisarlar Teftiş Heyeti binasında saat 9 da başlanacaktır.

4 — İmtihana girebilmek için,

A — Memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şeraiti haiz bulunmak.

B — 18 yaşını bitirmiş ve 45 yaşını geçmemiş olmak,

C — Sıhhî durumu yurdun her tarafında vazife görmesine müsaid bulunmak.

D — Askerlikle ilişiği olmamak lâzımdır.

5 — Bu şeraiti haiz bulunan talihlerin bir dilekçe, iki fotoğraf, nüfus hüviyet cüzdanı ve tahsil vesikalarile birlikte en geç 6/8/943 cuma günü akşamına kadar Galata yolcu salonu karşısında Veli Alemdar hanında Umum Müdürlük Zat İşleri şubesine müracaatleri (7292)

SATILIK MOTÖR ve MAKİNELER:

1—Bir aded az kullanılmış Alman mamulâtı 0,35 metre kutrunda tomruk alır 12 destereli hızar makinesi.
2—Az kullanılmış bir Üniversal buğday temizleme makinesi, (Elek, triyör ve evrika üçü bir arada)
3—Amudî ve tek silindirli takriben 20 beygirlik yarım Dizel bir motör,
4—R. C. A. marka 110 volt şehir cereyanı ile işler bir santral beş aded alıcısı olan radyofon,
5—Bir aded portatif yalnız daimî cereyanları ölçmek için ampermetre, (azamî 50 ampere kadar ölçebilir) satılıktır.

Talib olanların ve mütemmim malûmat almak istiyenlerin «Ankarada T. C. Bankası Umum Müdürlüğü binasında «Aksaray Azmi Millî T. A. Ş İdare Meclisi azasından Zekeriya Beşorak'a müracaatleri.

Niğde Valiliğinden:

KAPALI ZARF USULİLE

1 — Eksiltmeye konan iş: (Bor-Aksaray yolu) 87,000 — 91,028 kilometreleri arasında 4028 metrelik şose inşaatıdır.

İnşaatın keşif bedeli 63068 lira 83 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

a) Eksiltme şartnamesi.
b) Mukavele projesi.
c) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
d) Tesviyei türabiye ve şose kârgir inşaata aid fennî şartname.
e) Hususî şartname.
f) Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli, grafik vesair evrak.

İstiyenler bu şartname ve evrakı bedelsiz olarak Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 11/8/943 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Niğde hükûmet binası dahilinde Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 4403 lira 44 kuruşluk muvakkat teminat vermesi lâzımdır.

6 — İsteklilerin eksiltme gününden en az 3 gün evvel Niğde Vilâyetine müracaat ederek ibraz edecekleri malî ve fennî referans mukabili (Niğde Nafıa ehliyet vesikası Komisyonundan alacakları vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

7 — Teklif mektubları yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar Niğde Vilâyeti Daimî Encümeninden makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların da nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (7222)

İLÂN
BURSADA SATILIK EV ve DÜKKÂNLAR

Kayan mahallesinde Şükrü sokağında 3 numaralı ev satılıktır. 4 oda, 2 sofa, 1 sandık odası, 2 koridorlu helâ, büyük bahçesi, ayrıca bahçede bir helâsı, yanar hamam, mutfak, kömürlük. büyük kiler üzerinde taraçası, tavuk kümesi, büyük ahırı, elektrik ve suyu havi ev acele satılıktır. Kayanda Şahpaza müracaat ediniz.

Kayan caddesinde köşe başında büyük dükkân satılıktır.

1 kasab dükkânı, 1 perükâr dükkânı üzerinde 1 oda, 1 salon yazıhane olarak kullanılan dükkânların altı bodrum, arkası mağazası olan büyük dükkân acele satılıktır. Kayanda 50 No. da Şahpaz Mehmede müracaat ediniz.

FENNÎ ALET ALINACAK

KANDİLLİ RASADHANESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Berlindeki Askanya fabrikası mamulâtından (G E O 118) kataloğunun 12 numarasında yazılı mıknatıs âletlerin âyarlanmasına mahsus şalt kast (galvanik tayin) âletinden bir tane açık eksiltmeye konmuştur.

Satmaya talib olanların 200 lira teminat akçesine aid makbuzlarile 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde toplanacak Komisyona müracaatleri. (7444)

İstanbul Belediyesi İlânları

Atatürk Bulvarı üzerinde kâin Sofular (Gazenferağa) medresesi ile Şep Safa imaretinin tamiri kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 85125 lira 18 kuruş ve ilk teminatı 5506 lira 26 kuruştur.

Mukavele, eksiltme, nafıa işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak (4) lira (25) kuruş mukabilinde Vilâyet Nafıa Müdürlüğünden verilecektir. İhalesi 10/8/943 salı günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır.

Talihlerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihale tarihinden 3 gün evvel Vilâyet Nafıa Müdürlüğüne müracaatle alacakları fennî ehliyet, imzalı şartname ve teferrüatı ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile birlikte 2490 No lı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (7113)

VAKUM MAKİNESİ
SATILIKTIR.
Avrupa mamulâtı, komple pompasile birlikte.
Satılık Vidalı yahud Hidrolik pres aranıyor.
Müracaat: Posta kutusu 48, Pangaltı

Devlet Demiryolları 3 üncü İşletme Müdürlüğünden:

İşletmemiz memur ve müstahdemleri için yalnız kumaş, astar, kazalin idarece verilmek üzere 1943 malî yılı zarfında aşağıda yazılı resmî elbise, palto ve kasketler kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi Balıkesirde 10/8/943 salı günü saat 16 da işletme binasında toplanacak komisyonumuzca yapılacaktır. İstekliler 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesaikle ihale günü muayyen saatten bir saat evvel zarflarını Komisyonumuza vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartname ve mukavelename projelerini görmek ve okumak istiyenlerin Ankara, Haydarpaşa. Sirkeci Gar Şefliklerine ve 3 üncü İşletme Komisyon kalemine müracaatleri. (7059)

Elbisenin cinsi	Senelik tahminî miktarı	Beher takımın muhammen B. L. K.	Hepsinin muvakkat T. L. K.
Açık yakalı (ceket, yelek. pantalondan mürekkeb takım elbise)	590	15 00	663 75
Kapalı yakalı (ceket ve pantalondan mürekkeb takım elbise)	321	10 00	240 75
Palto	593	10 00	444 75
Kasket	1000	2 50	187 50
			1536 75

4
GÜN KALDI!
ÇEKİLİŞE

Çalakalem
Siyasetten başka herşeyden bahseder haftalık gazete.
Müdürü: SADUN GALİB SAVCI
14 ağustosta çıkıyor.

NAKLİYAT İLÂNI

İSTANBUL VAKIFLAR ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Alemdağı Vakıf ormanından Alemdar köyü ile Sultan Çiftlik köyündeki depolara 4 - 5 kilometre mesafeden araba ile ve bu depolardan Üsküdara kamyonla nakliyat yapılacaktır.

Araba ve kamyonları olanların 5/8/943 gününe kadar Çemberlitaş Vakıflar sokakta büromuza müracaatleri. (7280)

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Çankırı asfaltı başından itibaren Maliye Meslek Mektebine kadar yaptırılacak şose yol işi on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 16866 liradır.

3 — Teminatı 1264 lira 95 kuruştur.

4 — Bu işin 10/8/943 salı günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartname ve keşif cetvelini görmek istiyenlerin her gün Encümen kalemine müracaatleri ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektublarını ihale günü olan 10/8/943 günü saat ona kadar Belediye dairesinde müteşekkil Encümene vermeleri. (7119)

Memur alınacak

DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1 — Orta okul ve lise mezunlarından memurin kanununun 4 üncü maddesindeki şeraiti haiz bulunanlardan müsabaka imtihanile 60 kadar erkek memur alınacaktır.

2 — Müsabaka imtihanları talihlerin bulundukları yerlerdeki veya bulundukları yerlere en yakın Meteoroloji istasyonlarında yapılacaktır.

3 — Taliblerin nüfus hüviyet cüzdanları, tahsil belgesi suretleri ve 4,5 X 6 eb'adında dört aded fotograflarile birlikte 5/8/943 tarihine kadar Umum Müdürlüğümüze müracaatleri.

4 — İmtihana girmek şeraitini haiz olan taliblere imtihanın yapılacağı yer ve tarih ayrıca bildirileceğinden adreslerini açık olarak bildirmeleri. (7049)

Nakliye işi

MALİYE VEKÂLETİNDEN:

Stockholmdan İstanbula bin ton kâğıd naklettirilecektir. 5 ağustos 943 tarihine kadar teklifte bulunulmak ve şeraiti öğrenilmek üzere Beşiktaşta Kırtasiye Deposuna müracaat edilmesi. (7498)

PAZARKAYA
Bir Türk firmasının
Kumaş Mağazasıdır.
Bekleyiniz.
?

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Vakıflar Umum Müdürlüğü için satın alınacak Arşitektür fotograf makinesi ve teferruatı keşfi

Aded	CİNSİ VE VASIFLARI	Keşif bedeli Lira	K.
1	Arşitektür fotograf makinesi (Linhof technika 9 X 12) son model	675	00
1	Objektif Meyer-Plasmat-satz 1 : 4. Gr. 11. i. Cpd.	520	00
1	Objektif Schneider-Weitwinkel -Angulon 1:6,8 i Cpr. 9 Cm.	145	00
1	Objektif Meyer-Weitwinkel-aristostiğmat 1,6,3, i Cpd. 12 cm.	170 475	 00
1	Objektif voigtlander (heliar) 1:3 5. i Cpd. 16,5 cm.	350	00
3	Gelbfilter 57 MM kutrunda Dichte I.II,III	55	
3	Grünfilter 57 MM kutrunda Dichte I,III.III	55	00
1	Rotfilter 57 MM kutrunda	28	00
1	Blaufilter 57 MM kutrunda	28	00
2	Gelbfilter für tele -megor, hell U. dunkel	80	00
2	Filmpack-Kasseten 9 X 12 f. Teschnika 9 X 12.	28	
6	Schwartzblich - kasseten 9 X 12 f. Technika 9 X 12.	20	00
1	Spezial - Stativ Modell Rohrgrund	160	00
1	Spezial - Kinokopf	60	
1	Abwinkelbaren stielgriff	10	
1	Suhulterstück	5	
1	Spezial - Kugelkopf	36	
	YEKÛN LİRA	2900	00

Yukarıda listede miktar, evsaf ve teferruatı ile muhammen kıymeti gösterilen fotograf makinesile levazımatı satın alınacağından 29/7/943 tarihinden itibaren on beş gün müddetle açık münakasaya konmuştur.

13/8/943 cuma günü saat 15 te Beyoğlu Vakıflar İdaresinde ihalesi yapılacağından şartnameyi görmek istiyenlerin hergün ve münakasaya iştirak edeceklerin muayyen gün ve saatte 217 lira 50 kuruş teminatı muvakkate akçesini yatırmak üzere daireye müracaatleri ilân olunur. (7343)

HUSUSÎ
YUCA ÜLKÜ LİSESİ
Kayıdlara başlamıştır. Telefon: 20019

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Muhammen fiatı Kuruş	Muvakkat teminatı Lira	K
20.000 metre	Kanaviçe	90	1350	00
13.000 kilo	Ambalâj ipi	215	2096	25
20.000 aded	Toka	1.6	24	00
14.000 kilo	Çember	90	945	00
350 »	Sicim	275	72	19
	Beş kalemin		4487	44

Cinsi, miktarı, muhammen fiatı ve muvakkat teminatları yukarıda yazılı beş kalem ambalaj malzemesi 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te İstanbul, Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda kapalı zarf eksiltmesile ihale edilecektir. Toka ile çember ayrılmamak üzere birer kalemin veya bir kaç kalemin de bir istekliye ihalesi caizdir.

Nümuneler komisyonda görülür, şartname 300 kuruş bedelle alınır. İsteklilerin kanunen ibrazı icab eden vesikaları ve teminat mektub veya makbuzlarını muhtevi kapalı zarf teklif mektublarını eksiltme vaktinden bir saat evveline kadar komisyonumuza vermeleri. (7270)

FRENGİ VE BELSOĞUKLUĞUNA TUTULMAMAK İÇİN
PROTEJİN
kullanmalıdır.

AŞÇI ve HADEME
alınacaktır. Talib olanlar Teşvikiye Sağlıkevine müracaati.

DOKTOR
Handan Saracoğlu
DOĞUM ve KADIN
Hastalıkları Mütehassısı
Hergün saat iki buçuktan sonra Cağaloğlu Hilâlıahmer caddesi No. 2, Pınar apartıman.

İki motörlü ve 3 el tezgâhlı
Bir DOKUMA atelyesi
devren satılıktır. İstiyenler: İstanbulda Tahtakalede 17/1 ikinci kat, müracaatleri.

Dr. ALBER KUTİEL
(Katiel)
Konya Askerî Cildiye ve Zührevîye hastanesinden ayrılmış ve Karaköy Necatibey caddesi No. 43 muayenehanesinde hastalarını kabule başlamıştır.

ZAYİ — Akhisar orta okulundan 938 senesinde almış olduğum ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hayri Sıdan

İngilizce ve almancayı iyi bilen bir yüksek
ELEKTRİK MÜHENDİSİ
Proje, dizayn ve teknik tercüme veya öğretmenlik gibi vazifeler aramaktadır. (Mühendis) rumuzile 176 P. kutusuna mektubla müracaat olunması.

KİREÇ TAŞI ALINACAK

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesinden:

1) Irmak - Zonguldak hattı üzerinde Balıkısık istasyonuna takriben 500 metre mesafede bulunan ve istasyona bir ihtiraz hattile bağlı olan ocağımızdan ihraç ve sevkedilecek 40,000 ton kireç taşının teslim edilecek taş miktarı ve cinsi noktasından bazı tadilât icrası lüzumlu görüldüğünden, 19/7/943 te yapılan pazarlığı feshedilmiştir.

2) 40,000 ton kireç taşına ilâveten aynı şartlar dahilinde ve aynı evsafla 20,000 ton da Anroşman taşı mubayaa edilecektir.

3) Pazarlık 9/8/943 tarihinde saat 16 de müessesemizde yapılacaktır.

4) Balıkısık istasyonunda vagonda teslim her ikisinin muhammen bedeli 230,000 liradır.

5) İsteklilerin pazarlığa girebilmeleri için muhammen bedelin %7,5 ğu nispetinde muvakkat teminat mektubu veya akçesile birlikte belli saatte ispatı vücud etmeleri lâzımdır.

6) Pazarlık şartnamesile mukavele projesi Ankarada Sümerbank umumî müdürlüğü binasında müessesemiz irtibat memurluğunda, İstanbulda Sümerbank Satınalma müdürlüğünde, Karabükte müessesemiz malzeme satınalma servisinde ve Zonguldakta Acente Zihni nezdinde irtibat memurluğumuzda görülebilir.

Buz ve süt makineleri alınacaktır.

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Umum Müdürlüğünden:

Ankarada Soğuk hava deposu Dalaman ve Karsta süthaneler inşa ettirilecektir.

Tesisatın 1 şubat 944 tarihine kadar Türkiyeye ithal edilmesi şarttır.

Talihlerin şartnameyi almak üzere Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Umum Müdürlüğüne müracaatleri. (7411)

Gazi İstasyonu — Orman Çiftliği

Tebeşir alınacak

MALİYE VEKÂLETİNDEN:

4000 kutu yuvarlak beyaz tebeşir alınacaktır. Birer grosalık kutularda sandıksız olarak Beşiktaşta Maliye Kırtasiye deposuna teslim edilmek şartile nümune ve tekliflerinin 7 ağustos 943 tarihine kadar depoya vermeleri. (7502)

Güzel Bir Fırsat

Atelye sahibi bir bayan Sandal Bedesteninde sağlam ve ucuz envaî çeşid kürk mantolarını salı ve çarşamba günü satılığa çıkaracaktır. Almak istiyenlerin bu fırsatı kaçırmamaları tavsiye olunur.

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — İzmir - Bergama Turistik yolunun 34-35 inci kilometreleri arasında muntazam parke ve 42-43 üncü kilometreleri arasında istinat duvarı inşaatı 26/7/943 tarihinden itibaren 15 gün müddetle 9/8/943 pazartesi günü saat onda Vilâyet Daimî Encümeni odasında ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 51468 lira 82 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 3823 lira 40 kuruştur.

4 — Eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden en az üç gün evvel Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğünden ehliyet alınması şarttır.

5 — İstekliler 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre hazırlıyacakları zarfları ihaleden bir saat evvel Vilâyet makamına makbuz mukabilinde teslim edecektir.

6 — Keşif evrakını görmek istiyenler Turistik Yollar Mıntaak Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (7146)

Türkiye B. M. M. İdare heyetinden:

1 — Meclis polis memurlarile müstahdemine aid elbiselerin dikiş işçiliği kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 16 ağustos 943 pazartesi günü saat 15 te idare heyeti odasında yapılacaktır.

3 — Şartnamesi hergün mesai saatleri dahilinde daire müdürlüğünden alınabilir.

4 — Diktirilecek elbiselerin yalnız dikişlerinin muhammen bedeli 2800 liradır.

5 — Muvakkat teminatı 210 liradır.

6 — Kapalı zarflar eksiltme günü muayyen saatinden bir saat evveline kadar kabul edilir. Her ne şekilde olursa olsun gecikmeler şayanı kabul değildir.

7 — Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikalarla bu gibi taahhüd işlerini ifa ettiğine dair vesikaları ibraz etmek mecburiyetindedirler. (7223)

Hem Sayfiye, Hem Kışlık KİRALIK EV

Boğaziçinde Kuruçeşme Yeni sokak 18 numaralı ev kiralıktır. Tramvaya 2 dakika mesafede, denize fevkalâde nezareti vardır. 4 oda, mutfak, hol, balkon, banyo, sarnıç, kuyu, elektrik ve bahçesi bulunan bu ev Fatihe nakil dolayısile acele kiraya verilecektir. Görüp görüşmek üzere içinde Ali Sipahioğluna müracaat.

Fen Memuru Alınacaktır

Belediyemizin ayda 100 lira ücretli fen memurluğu inhilâl etmiştir. Fen mektebinden mezun veya aynı derecede ehliyeti haiz olanlardan istiyenlerin evrakı müsbitelerile bir hafta zarfında Salihli Belediyesine müracaatleri ilân olunur. (7392)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Salamon Bahar	Ortaköy Hacımahmud	Bulgurcu	3	Hane	1944	146	Tamamı
	Ortaköy Mecidiye	Karabaş	14	»	5040	378	Tamamı

Eminönü şubesine borclu Salamon Baharın karısı Esterin mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâklerin 12/8/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi 23/8/943 pazartesi saat 16 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beşiktaş kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7507)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Teologos Sünbüloğlu	Eminönü Demirtaş	Deceoğlu yokuşu	62	Ahşab hane	3750	282	Tamamı

Fatih şubesi mükelleflerinden Teologosun babası camcı Sivooğlu Eremiyenin mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkin 17/8/943 salı günü saat 14,30 da birinci müzayedesi, 27/8/943 cuma günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7508)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
Pipi Kıdaoğlu	Eminönü Dayehatun	İmameli han alt kat	10	Kârgir oda	720	45	15/18

Mercan şubesine borclu Pipi Kıdaoğlunun yukarıda yazılı emlâkinin 10/8/943 salı günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 20/8/943 cuma günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7506)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Haralambos Pandelidis	Eminönü Çadırcı	Çeşme	13	Hane	2250	169	Tamamı
	»	Müsellim	15	»	2430	183	Tamamı

Fatih şubesine borclu Haralambos Pandelidisin babası ölü Hiristodan intikal eden yukarıda yazılı emlâklerin 17/8/943 salı günü saat 14.30 da birinci müzayedesi, 27/8/943 cuma günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7509)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (11610) on bir bin altı yüz on lira olan (3000) üç bin aded şişeli gemici el feneri (4 ağustos 1943) çarşamba günü saat (15) on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1741) bin yedi yüz kırk bir lira (50) elli kuruşluk kat'î teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (7415)